

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓ-
HIVATAL ÉS NYOMDA

Cluj-Kolozsvár, St. Baron
L. Pop (Brassai-utca) 10.

Telefon: Szerkesztőség
és kiadóhivatal — 977
Zs. N. Sz. — 558

A kéziratok kizárólag a
szerkesztőségnek cím-
zendők. Kéziratokat nem
adunk vissza

UJ KELET

ADÓ-TELJESÍTTETVE

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Romániában
Egész évre — — 620
Félévre — — 320
Negyedévre — — 170
Egy hónapra — — 60
Egy szám ára, pályaud-
varon és vidéken is, 3 lej
Bukarestben — 3:50

Csehszlovákiában
Egy hónapra — 20 ck
Egy szám — 1:20 ck

Cluj-Kolozsvár — VI. évfolyam, 118. szám

Igazgató: SZÉKELY BÉLA

5683. Ab 1. — 1923. július 14. Szombat

Ujra megszilárdult az antant

— Külpolitikai figyelő —

A legutolsó hét folyamán egymásután kaptuk a táviratokat, hogy Anglia és Franciaország között az ellentétek napról-napra élesebbek lesznek és a közeli szakítás veszélye fenyeget. A krízis ugylátszott már elérte tetőpontját és az antant felbomlása bármelyik percben bekövetkezhet. A legtöbbben már új európai politikai konstelláció bekövetkezésével számoltak. Hirtelenében, ahogy a táviratok egymásra következtek, még konturjait sem lehetett látni a kialakuló új kontinentális rendnek. Annyi bizonyos volt, az érdekek eltolódtak, a régi szövetségek nagyon meglazultak a legnagyobb európai állam: Anglia új orientációt keres, sokan egy egészen valószínűtlen frigré, angol-orosz szerződésre gondoltak, már-már láttuk az antant felbomlásával erőrekapó hatalmasságok előretörését, amikor tegnap egyszerűen minden visszabillent. Jelentés érkezett Londonból a következő szöveggel: „A sajtó egyhangulag konstatálja az angol-francia viszony javulását. Az eddigi feszültséget valószínűleg szoros együttműködés fogja követni.”

Tehát így. Az antant, amely a háborút és az utána következő válságokat úgy-ahogy levezette, mégsem bomlik fel. Anglia az utolsó pillanatban észbekapott és megerősítette meglazult kötelezetkeit. Valami nagyon-nagyon kényszeredett mozdulat volt abban, ahogy Anglia az utolsó percben visszahuzta Franciaország kezét. — Maradjunk még — mondhatták egymásnak Baldwin és Poincaré, talán kissé elfordított fejjel, de az egymásrataláltság érzetében: — maradjunk. Nem, az idő még nem következett el, hogy a nagy európai államok visszanyerjék önálló rendelkezésüket. Anglia talán már szívesen, nagyon szívesen szabadult volna Franciaországtól, a Keleten a francia kormányzók is nemegyszer szerették volna megmondani véleményüket a szomszédos angol kormányzóknak, de ilyenkor mindig felfekettélt valahonnan egy árnyék, ami alatt az ellenfelek félve összebujtak. Leginkább Északkeletről, vagy Északról gomolygott fel ez a fenyegető feketeség, elég az hozzá, hogy már csak a megjelenése is kijózanítólag hatott. Tulajdonképpen miről van szó? Két hatalmasság áll egymással szemben, amelyeket területileg így világozhatunk meg: Oroszország és Németország az egyik oldalon, Franciaország és Anglia a másik oldalon. E két területen belül is kétségtelenül vannak ellentétek. Oroszországot a társadalmi berendezkedés eléggé jelentékeny különbözősége választja el Németországtól, Angliát pedig evvel a két állammal való egyensúlyozásában, valamint gyarmati szereplésében dezekvivalirozza Franciaország. A két hatalmasság küzdelmét az fogja eldönteni, melyik két-két állam fog ezek közül, érdekeikkel, a legelőbb egymásbaolvadni. Egyelőre úgy áll a dolog, hogy Németország és Oroszország egymásratalálása a valószínűbb. Anglia érzi ezt és ezért szoritja újból erősebben Franciaország kezét. Emellett a veszedelem mellett, úgy gondolja Baldwin, másodrendű az a körülmény, hogy az angol-francia barátságban Franciaország nagyobb diszpozícióval dominál. A jóvátételt csaknem kizárólag a maga számára foglalta le Franciaország, Németországgal szemben ugyszólván egyetlen erős hatalmasságként lép fel, de ami ezeken a részben presztizsdifferenciákon, részben tényleges hatalmi

tu-sulyon felül nehezedik Angliára, az mégis csak a közös német-orosz teher, amely egyformán nyomja mindkét nyugati hatalmasságnak a vállát és amelyet, jól tudják, csak közös erővel és kitartással tudnak kiparizozni.

Az ilyen legörnyedtség alatt, hiába, Anglia nem emelheti fel egyedül a fejét, Bele kell törődnie, hogy mialatt, a középeurópai kontinensre sürített tekintettel, figyelje az európai egyensúly állását, ezalatt Franciaország a gyarmatokon, a tengereken, sőt közvetlenül a humánus Anglia közelében apróbb-nagyobb egyéni előnyöket kapar ki a maga számára. Mindenesetre fáj Angliának, hogy a német piac egyedül Franciaországnak legyen kiszolgáltatva, hogy a Ruhr-vidék bányái és ipartelei a francia termelést gazdagítsák és bizonyos, hogy a konkurrensnek ez a meggondolása volt a legfőbb rugó az utolsó hét eseményeiben, amikor Anglia, hirtelen megfedekezésében, külön akart válni Franciaországtól.

Az utolsó pillanatokban azonban olyan motívumok játszottak közre, amelyek Angliát a szeparációs utról egycsapásra visszatérítették. Ezek között nem utolsó jelentőségű a német-orosz gabonaegyezmény aláírása. A szükségtelenül német városok szilozsaiba és dokkjába néhány nap mulva már be fog ömleni az orosz gabona, hogy új életerőt adjon az elgyengült német népnek. Anglia észbekapott. Keleten hatalmas és az egész európai egyensúlyt felborulással fenyegető szövetség kovacsolódik. Egy pillanatra felrémlettek előtte a régi kísértetek: a germán kéz Bulgáriában, Törökországban, amint nyúl felfelé Romániába, nem is szólva Ausztria-Magyarországról és Olaszországról. Láta a gyarmatokon szorgosan terjeszkedő német ügynököket és a távoli Keleten német gyártmányokkal elárasztó Hanzagözsöket az oceanokon. A német-orosz gabonaegyezmény a tekintélyében sértett Angliát egyszerűen ismét rideg üzletemberré higgadtatta. Baldwin ceruzát vett elő és számolt. Mi nagyobb baj: ha a Ruhr-vidék Franciaország kezében marad, ha a német piacot francia áruk árasztják el, vagy hogy ha, kiugorva az antantból és ezáltal Németországot felszabadítva, az egész öt világrézben ismét megkezdődik a német iparosok, kereskedők, mérnökök, orvosok előretörése. Négyzetkilométerről négyzetkilométerre kalkulált, pontosan megmérte a szenet, a petróleumot, a szöveteket, a gépeket, amelyeket Németország Angliával szemben a gyarmatokra és az egyéb távoli piacokra szállíthat és arra meggyőződésre jutott, hogy ez a lehetőség sokkal komolyabb, vagy legalább is egyenlő veszélyeket rejt, mint az a konkurrencia, amely a Ruhr-ügy elnevezése alatt hangolta le a szigetállam gazdasági körét. Anglia tehát határozott: nem adja még fel a francia barátságot. Az antantnak még együtt kell maradnia. A Ruhr-veszedelemmel szemben más eszközökkel kell harcolni és Franciaországot más módon kell engedékenységre bírni. Ugyalászik ez a taktika helyesebb, mert Poincaré az utolsó pár nap alatt nagyobb koncessziókat tett, mint az előző két esztendőben. Az utolsó pillanatban mégis észbekapott az antant.

Egy másik motívum, amely az angol-francia viszony megszilárdulásában közrejátsz-

hatott, a törökök hirtelen pálfordulása lehetett, amellyel tegnap lepték meg a lausannei egyezmény fölé aláírásra görnyedő antantdiplomátákat. A török delegátusok váratlanul kijelentették, hogy addig nem írják alá az egyezményt, amíg az utolsó angol és francia hadihajó el nem távozik a Boszporuszról, illetve a Dardanellákból. Az antantdiplomátákat rendkívül kellemetlenül érintette ez a fordulat. Ugy vélték, Törökországgal már mindent elintézték. A hadihajók kivonulásában is megállapodtak szóbelileg, még pedig olyképen, hogy addig, míg a tengersizorosokra vonatkozó egyezményt is nem ratifikálják, bennhagyják a szorosokban páncélosaikat. — Nem! — mondták a törökök. — Akkor legalább két-két páncélost... — Nem... így sem! — A törökök csökönnyösek maradtak. Az antanthadiahajók Konstantinápoly alatt nagyon veszedelmes vétők voltak mindenkor és lesznek. Törökország már ismeri, mit jelent az: a szorosok szabadsága, akadálytalan közlekedés, nemzetköziség. Bizonyos, ezt a jámbor keleti népet nagyon-nagyon sokszor becsapták már. És most sincs semmivel kevesebb oka arra, hogy az antantban megbizzék. A török nép jól tudja, nemcsak miatta akarják azt a két páncélost otthagyni. Töle néhány száz kilométernyire északkeletre van egy ország, egészen más berendezettséggel és célokkal, mint a nyugati államok, ezek a páncélosok ennek az államnak is szólnak: mert az európai politikában évek óta sok minden ebből az egyetlen szempontból történt és fog történni.

A királyné Kolozsváron

(Kolozsvár, július 13. Az Uj Kelet tudóstí-jától.) Ma délelőtt fél tizenegy óraker különvonaton Kolozsvárra érkezett Mária királyné és Károly trónörökös a feleségével együtt. A királyi család a kolozsvári népjóléti intézmények meglátogatására és a Zápolya-utcai ortopéd-kórház felavatására érkezett Kolozsvárra. Az ünnepi díszbe öltözött pályaudvaron Petala tábornok, a térparancsnokság törzstisztjei, az állami és megyei hivatalok vezetői, az idegen hatalmak képviselői, az egyetem tanári kara és az összes hitközségek képviselői fogadták.

A királyi vendégeket, kik Marzescu munkaügyi miniszter kíséretében szálltak ki, Utalea dr. polgármester üdvözölte Kolozsvár nevében és a város hódolata jeléül kenyeret és söt nyújtott át. Majd Petala tábornok üdvözölte Mária királynét és a peronon várakozó előkelőségeket sorra bemutatatta. Az üdvözlések után a királyi vendégek az udvari váróterembe vonultak, ahol az összes jótékony és kulturális női egyletek vezetői hatalmas virágsokrokkal várták a felséges asszonyt. Rövid üdvözlés után a királyi vendégek és kíséretük autókkal a Zápolya-utcai ortopéd-kórházhoz vonultak.

A Zápolya-utcai ortopéd-kórház bejáratánál dr. Radulescu, az intézet főorvosa fogadta a királyi családot. A királyi vendégek ezután az egyik feldíszített zander-terembe vonultak. Itt Marzescu miniszter rövid beszéde után az asztalon felállított oltár előtt dr. Stanca szentszéki ülnök misét mondott, melyet Mária királyné és kísérete állva hallgatott végig.

A ceremóniák elvégzése után Mária királyné és kísérete szemlélet tartott a kórházban. Legelőször a gyermekek betegszobáját tekintette meg, ahol minden beteg ágyához odament és csokoládét osztott szét.

Mária királynő kíséretével meglátogatta a kórház összes helyiségeit és megelégedését

nyilvánította a tapasztaltak felett. A királyné azután az Eszterházy-utcába hajtatott, ahol a 6. számú házban elhelyezett gyermek-dispensaire-t és közegészségügyi laboratóriumokat tekintette meg Ganea Titu dr. népjóléti főfelügyelő és dr. Zugravu vezető főorvos kalauzálása mellett. Innen az Eszterházy-utca 21. szám alatt elhelyezett és a Mihály hercegről elnevezett ingyen tej és csecsemő-üdülő épüle-

tebe mentek. Végül látogatást tett a királyné a fogászati ambulatóriumban is, amely szintén ebben az épületben állított fel a népjóléti reszort. Délben a királyi család és a meghívott vendégek Petala tábornok Majális-utcai villájában ebédeltek.

A szigorúan zártkörű disztribúció után a királyné és kísérete Tordára utaztak az ujonnan megnyitott tüdőbetegszanatórium felavatására.

Nincs még programja a szinajai konferenciának

Prágai diplomaták diplomatikus nyilatkozatai a kelet-európai politikai kérdésekről. Lengyelország szerint nincs is kisanant

(Prága, július 13. Az Uj Kelet tudósítójától.) A csehszlovákiai sajtó az utóbbi hetekben igen sokat foglalkozik a szinajai konferencia kérdésével. Legújabbban a Prágában megjelenő „Prager Tageblatt” egyik munkatársa beszélgetést folytatott a kelet-európai államok prágai diplomáciai képviselőivel, akiknek a szinajai konferenciáról való véleményüket kérte ki. A diplomaták igen óvatosan tértek el a kérdés tulajdonképeni tárgyától és általános politikai megállapításokba burkolóztak be. Az érdekes nyilatkozatokat egyébként itt adjuk:

Nincs még programja a szinajai konferenciának

Branco Lazarevici jugoszláv meghatalmazott miniszter az újságíró kérdéseire a következőket mondotta:

— A szinajai találkozásnak programját még nem ismerjük. Eddig csak annyit tudunk, hogy a konferencia ebben a hónapban ül össze. Ami a Bulgáriával való jóviszony helyreállítását illeti, — siklott át a követ a kérdésem — az új kormány részéről tetteket várunk, eddig csak nyilatkozatokat hallottunk.

— Mit ért ön tettek alatt? — kérdezte az újságíró.

— A nisi konvenció és a neully-i békeszerződés végrehajtását. A nisi konvenció a határon garázdálkodó bandák leszerelését írja elő. A mi határszéli lakosságunkat pedig, akiket a munka vágya tölt el, a nyugalom helyreállításában még most is megzavarják a bulgár illegális bandaformációk.

— Magyarországgal való viszonyunk is a javulás jeleit mutatja. Jugoszláviában mindössze négyszázezer magyar él, ez pedig meglehetősen jelentéktelen szám. A bánági németek teljesen

beleilleszkedtek az új államkeretbe és velünk együtt dolgoznak az ország fejlesztéséért.

Csehszlovákia nem köt közjogi konvenciót Magyarországgal

Báró Villányi prágai magyar követ az interju során nem nyilatkozott a szinajai konferenciáról és csupán a Magyarország és Csehszlovákia közötti viszonyt választa:

— Még az ősszel — mondotta a követ — megindulnak a két állam között különböző kérdésekről a tárgyalások. A tárgyalás alá kerülő kérdéseket három kategóriába lehet sorozni: jogi, pénzügyi és gazdasági kategóriába. Magyarország szeretne a két állam között a kérdések egész komplexumában végleges megegyezést létrehozni. A csehszlovák kormány azonban a jogi kategóriába tartozó kivánságaink közül többet visszautasít. Ilyen a kisebbségek védelme, az állampolgárság kérdésének rendezése, a volt köztisztviselőknek közjogi helyzete. A cseh kormány elutasító magatartását azzal indokolja, hogy ezekben a kérdésekben nem könnyű megegyezésre jutni.

„Nincs kisanant . . .”

A prágai lengyel követ hivatalos utja miattól van és így helyette a követség titkára nyilatkozott az újságírónak. A követségi titkár kijelentette, hogy a szinajai konferenciának kérdéséről nincs felhatalmazása nyilatkozni és így ő csupán az általános politikai és gazdasági kérdésekről nyilatkozhatik.

— Ami a kisanantot illeti, — mondotta — az egyes államok közötti konvenciók hivatalosak, amint hogy azokat a népszövetség ratifikálta. Ilyen képen a kisanant tulajdonképen nem is létezik, mert csupán két állam közötti egyes konvenciókról van szó. Lengyelországnak mindössze Romániával van követségi és Franciaországgal katonai

konvenciója. Foch tábornoknak varsói utazása is katonai szemlének a jegyében folyt le.

„Nem is lesz programja a szinajai konferenciának”

A lengyel követségi titkár nyilatkozata után az újságíró a prágai román meghatalmazott minisztert Hiottut szólaltatta meg:

A szinajai találkozás — mondotta a miniszter — nem bír semmi különös jelleggel. Ilyen megbeszélések céljából az érdekelt államok más és más ország területén évről-évre összeülnek. Most Romániára került a sor. A konferencia programját még nem dolgozták ki, de nem is lesz programja a konferenciának, mert a szabad megbeszélés jellegét viseli magán. Csupán a kisanant államokat érdeklő kérdésekről való kölcsönös vélemények kicseréléséről van szó. A kisanant nem jelent offenzív szövetséget egyetlen állam ellen sem, egyetlen célja a békét a fennálló szerződések értelmében biztosítani.

— Csehszlovákiával legteljesebb az egyetértésünk, a határkérdésben semmi eltérés nincs közöttünk. Mindkét ország magáéva tette a sevesi határozatokat és kisebb módosításokra közös bizottságot szerveztünk. A két állam közti kereskedelmi szerződés két év óta van érvényben. Mi gabonaméteket szállítunk Csehszlovákiába, és ipari termékeket kapunk érte cserébe. A világciparon pedig a két ország nem versenyez egymással.

A újságíró végül Mihalcevet, az új prágai bolgár követet is meg akarta szólítani, aki azonban minden politikai felvilágosítást megtagadott.

A kelet-európai hatalmak prágai képviselőinek nagyon is diplomatikus nyilatkozatai elárulják, hogy a szinajai konferencia ügyében az érdekelt államok még nem jutottak közös megegyezésre és így valószínű, hogy a konferencia ezért szenved újabb és újabb halasztást.

Valutát és Devizát

a legolcsóbban ad, a legmagasabb áron vesz a
Kereskedelmi Hitelintézet
Kolozsvár, Főter 20. Telefon 40 és 228

Isten lábánál...

— A történelem regénye —

Irta: Sas László

8. Szodoma

Tárva volt a városkapu, senki se ügyelt rája. Az arameusok kérges szikláik között maradtak, a vájt kövedrekbe bőven csorgott víz, a nyájának is jutott legelő, kövér füvek a hegyoldalakon. Termékeny, bő esztendők jártak. A zsiros föld gazdagon táplálta a füvet és kalászatokat, a szőlők tögye roskadt a förtöktől. Szodoma nem félt a haláltól. A királyok nehéz csaták után a békességet pihenték. A rabló törzsek a puszták között lappangtak, a karavánok italért a forrásokhoz tértek és fáradságukat narancslevek nyugalmában pihenték ki. Vándorok jártak mindig, csöndben jöttek az iráni magasztokról, elvetődtek arra északról délről, de némán kerültek el Szodoma magas falait. Nem kellett őrizni a kaput, ugyse tért be senki. Nem vegyült közjük idegen földek szülőtte, maguknak maradtak, maguknak fajzottak, lustuló vérüket egymással keverték.

Az étellel nem volt bajlódásuk, tele voltak a magtárak, kövérre hiztak az úriak, édes vörösvérű borok és izes gyümölcsök bősége kifogyhatatlannak látszott. Gazdag volt mindenki, mohóbélű és telhetetlen. Ur és paraszta, vénje és fiatalja restséggel ünnepelte az iny és a fajzás örömeit. Az éhességű bálványisten előtt, melynek oltárát szüntig töltötték meg vörös vérrrel, papok táncoltak dobolók és sipolók muzsikájára és mezitelen asszonyok fetrengett italok mámorában, ifjak ifjakkal ölelkeztek és aggok állatok ketrecében bujkáltak istentelen megfélekezéssel. Az esti csillag parázna viga-

lomnál találta őket, a hajnali nap csakottan, papot, nemeset, ifjút és leányt, a szolganépet, a kézművest, a kalmárt. Megszámálhatatlan napja dőszöltek nyitott ablaklyukak mellett, tátott ajtóknál, gyepes tereken, állatudvarokon, papok a hús a csarnokokban, fetrengek a földön, amely szüntelen morajlott és nyugtalankodott alattuk. Haragvó háborgás fészkelődött odalenn, a föld mélyében, nyugtalanság rázta ismeretlen kérégt, mintha az emberek féktelen tobzódásával együtt vigadtak volna a föld sötét rejtelméi.

Házának küszöbe előtt ült Lót, saruját leoldotta, hosszú lábát kinyújtotta és ujján számolta a zsvajgó napokat. Népe a ház hús csarnokaiban gubbasztott, asszonyleányai és a két hajadon, háza férfinepe az állatok aklát tisztogatta, a szolganép a legelők tanyázott. Lót csöndben üldögélt, néma számadással. Házának szomszédai sandán kerülgették, a foltozóvarga és a fegyvercsiszoló, odakerültek melléje, leültek, leoldották a sarut lábukról és kinyújtott ujjait nézték bambán.

— Emberfia, — mondta a foltozó, — miért tartózkodsz ünnepségünkötől? Talán bizony megvetsz bennünket?

— Ha viszont megvetsz bennünket, — sietett szólni a fegyvercsiszoló, — miért telepitetted magad közibénk?

Lót nem nézett rájuk, nem is szólt egyszerre, kinyújtott ujjait összehúzta, csontos tenyere összezugorodott és kemény volt, mint a göröngy. Rántott a vállán, amikor mondta:

— A ti ünnepségetek nem ünnepség nekem, miként királyotok Béra sem királyom nekem. Avram hűbérese ő a hálában és Avram atyafiának fia vagyok én.

— Am, — mondta a cserző, — gőgös vagy nagyon, pedig jövevény vagy itten és

nem is kedvünk szerint való. Lányaidat nem vitted el a papok elébe, hogy szent terhességet tőlük nyerjenek. Idegen népek fiának ajándékoztad őket és két leányodat őrzöd gonoszul és tiltod nekik, hogy megismerjék a férfit.

Lót megint hallgatott elébb, csak azután dűnnyögte a válla felett nekik:

— Leányaim férfiai nemzetségem fiaiból valók és két leányom is azoké lesznek, mert nem valók ők se a templomotokba papok kedvencének, se népek vigasságának a tereken, se ifjunak, se vének, akik testvérral hálnak, aklok barmával és tisztátalanabbak és gonoszabbak a pocsoljában turó állatnál.

— Szidalmazol minket, — beszélt a fegyvercsiszoló és sanda szemmel méregette Lót. Felállt, nehéz lábbal, lötytyedt fejjel, amit ital mámor és test gyengesége meglazított és haragvón, sanda bosszura készülődve botorkált el a visongó mulatózók közé.

A cserző nem szólt semmit, de nem is mozdult. Szemét a város kapujára irányította, amelyen akkor tért be három vándoreMBER. Káján, sanda mosoly kapaszkodott a szájába levonta husos alsóajakát és szemében megcsiklandta a kinban levő örömet. Nyüzsgött arcának minden izma és gözölgő fejében mohón lüktetett a vér. Az idegenek, porosak, fáradt járásuak, egyenesen Lót háza felé tartottak. Lót mihelyt észrevette őket, felkelt a porból, eléjük lépett és mélyen meghajtotta magát:

— Imé jömberek, — mondotta —, ha fáradtak vagytok, pihenjétek meg hajlékomban, éhségtekre vegyetek étet, szomszjátokra italt. nálam.

— Fáradtak vagyunk, — beszélt az egyik — de nem keserítünk bajlódással téged. Meg-

M
A pénzügyi utra indult.

(Kolozsvár, jától.) Bratiano utazását a belföldi lások légiójával észöne idézte káros hő-ülmény, hogy sának eredménye molt ba. A tegnapi nepség alkalma minden tagja rész A minisztertanács zött felolvasta a jelentését. A mi verkező telefonjel

A pénzen s.

A kormány tanácsot tartott, álló párisi, római koztak. Elhatározáti kiállítását re megnyitni kultúra

Ezután Bratiano, hogy tegn Vintilától, amely tárgyalásainak ka hogy a jóvátételi teli bizottság elne és a román állás

Bratiano V érkezése után uja be fog számolni

A miniszter belügyminiszter szelt, amelyet sz talni.

Végül elhat fogazat diákotho Az ell az or

A pénzügyi gondosan elhelyez bau. Legutóbb a a pénzügyminiszte a pénzügyminiszte és leszögezi, hogy gyokerük az orsz

pihenünk mi itt vanunk.

A cserző őket és ugy uns

— Térjétek tok agyamban é

És gondolta befekteti a maga hosszabb annak véle, mert kinyu vevény tagjait. A fekteti, amely he termete, de a há bárdal. És a há volt, cserzett bö meke közé.

A jövevény gesztették mindh

— Hozzád szélt az idősebbi szavunk is véled ő küldött tehozz

Betértek cserző kint mara éhesen, de nem tartott és ottan

— Három hoz. Ne hagyjuk sunk jajjukon, k az átkukon!

Alighogy ottan ifjak és meddő asszonyok katonák és elind

A cserző h

— Hol va jöttek? Hozd k köet!

Minisztertanács Nagyszébenben

A pénzügyminiszter külföldi útja sikerrel járt. A királyi pár külföldi körutrá indult. Bratianu Vintila nyilatkozata az ellenzékéről és az ország gazdasági fejlődéséről

(Kolozsvár, július 13. Az Uj Kelet tudósítójától.) Bratianu Vintila pénzügyminiszter külföldi útjáról a belföldi sajtó a különféle kommentálások legújabbával kísért. Az állítások és cáfolások között ideig-ideig még kuszáltabbá tette az a közvélemény, hogy Bratianu Vintila külföldi útjáról eredményéről hivatalos jelentésben nem számolt be. A tegnapi nagyszébeni Saguna-émléknepség alkalmából, amelyen a kormány majd minden tagja részt vett, minisztertanács ült egybe. A minisztertanácsban a miniszterelnök többek között felolvasta a pénzügyminiszter első hivatalos jelentését. A minisztertanács lefolyásáról a következő telefonjelentésünk számol be.

A pénzügyminiszter személyesen számol be útjáról

A kormány tegnap Nagyszébenben minisztertanácsot tartott, amelyen a királyi pár küszöbönálló párisi, római és londoni látogatásával foglalkoztak. Elhatározták továbbá, hogy Temesvárt bányai kiállításra mennek, amelyet a király fog megnyitni külföldi útjáról.

Ezután Bratianu Jonel miniszterelnök jelentette, hogy tegnap este táviratot kapott Bratianu Vintilától, amelyben a pénzügyminiszter külföldi tárgyalásainak kedvező menetéről ad hírt és közli, hogy a jóvátételi kérdésben Barthouval, a jóvátételi bizottság elnökével fog legközelebb tárgyalni és a román álláspontot fogja előtte ismertetni.

Bratianu Vintila holnap érkezik haza és hazakeresése után újabb minisztertanács lesz, amelyen be fog számolni külföldi útjáról.

A minisztertanács további során Vaitoianu pénzügyminiszter a németországi drágaságról beszélt, amelyet személyesen volt alkalma tapasztalni.

Végül elhatározta a kormány, hogy a jászi tőzgyújtás diákokhoz fogja átalakítani.

Az ellenzéknek nincs gyökere az ország közvéleményében

A pénzügyminiszter hazakeresése előtt még gondosan elhelyezi nyilatkozatait a külföldi sajtóban. Legutóbb a londoni „Sunday Times” közölte a pénzügyminiszter nyilatkozatát. Nyilatkozatában a pénzügyminiszter az ellenzéki pártokat támadja és leszögezi, hogy az ellenzéki pártoknak nincs gyökere az ország közvéleményében.

„Nem adom tinéktek, mert Isten küldte őket és Avram híre hozták nekem.”

A fejezetek be hoztam, atyámfiai, háljatok ágyamban és üdvözljétek vélem.

Es gondolta magában, a rövid lábszárut befekteti a maga ágyába, amely három lábbal hosszabb annak természeténél, de megtölti mégis véle, mert kinyújtja a nyújtógúzsokkal a jövővény tagjait. A hosszú lábszárut fia ágyába fekteti, amely hét lábbal rövidebb, mint annak termete, de a hét lábat majd lametszi róla éles bárdal. Es a harmadikat, száraz, vén ember volt, cserzett bőru, oda teszi majd két gyermeke közé.

A jövevények hallgattak és Lótra függesztették mindhárom a szemüket.

— Hozzad térünk be, atyámfia, — beszélt az idősebbik, — hiszen téged keresünk, szavunk is véled van. Avram szolgálai vagyunk, ő küldött tehozzád.

Betértek mindhárom Lót házába. A cserző kint maradt csikorgó fogakkal, kinzásra éhesen, de nem szólt utánuk, a mulatókhoz tartott és ottan így beszélt nekik:

— Három idegen tért be az idegen Lóthoz. Ne hagyjuk neki, vegyük el tőle, mulassunk jajukon, kacagjunk nyögésükön, hizzunk az átkukon!

Alighogy kimondta, felkerekedtek legottan ifjak és vének, rikoltótoroku leányok, meddő asszonyok, nagyszakállu papok, vértés katonák és elindultak mind Lót házához.

A cserző hangosan rikácsolta ajtaja előtt:

— Hol vannak a férfiak, akik tehozzád jöttek? Hozd ki mihozzánk, hadd ismerjük őket!

— Igaz az, — mondotta — hogy az alkotmány megszavazása az ellenzéki opposzió ellenében ment végre, de az ellenzék magatartását a szélsőséges politikai pártok befolyásolták, amelyek tudvalevőleg Romániában és a szomszédos országokban szölsőségesen erőszakosak. Különben is az ellenzéknek semmi gyökere nincs az ország közvéleményében. Bizonyítja ezt az is, hogy az ellenzéknek minden igyekezete dacára sem sikerült az országban zavargást előidézni és az a tény is, hogy az az ellenzéki párt, amely az alkotmány megszavazásánál kivonult a parlamentből, visszatért a par-

Szoros együttműködés követi az angol-francia feszültséget?

Baldwin és Curzon meglepő nyilatkozata. Benes a kisanant nevében üdvözlí meggyőzést. A francia csapatok megszállták Barmont

(London, július 13. Az Uj Kelet tudósítójától.) Baldwin miniszterelnök tegnap felolvasta az alsóházban az angol kormány nyilatkozatát a jóvátételi kérdésben. A nyilatkozat először ismerteti az angol, francia és belga tárgyalásokat, majd az angol gazdasági szempontokat tárja fel, amelyek Németországgal szembeni politikáját vezetik, végül felhívást intéz a szövetségesekhez és a semleges államokhoz, az együttes munkára és Európa megmentésére.

A nyilatkozatot a felsőházban lord Curzon olvasta fel.

A sajtó egyhangulag konstatálja az angol-francia viszony javulását. Az eddigi feszültséget valószínűleg

szoros együttműködés fogja követni.

A minisztertanács csak tegnapi ülésén állapította meg végleg a kamarában előterjesztendő kormány-nyilatkozat szövegét, amely megállapítja Angliának a jóvátételi kérdésben követendő programját, felhívja Franciaországot, járjon el közösen Angliával és kérjék fel együttesen Németországot, szüntesse be a passzív rezisztenciát a tárgyalások megkönnyítése érdekében.

A Londonban időző Benes cseh külügyminiszter az angol-francia egység helyreállítását örömmel üdvözlí, mert szerinte

Lót kinyitotta az ajtót és bátran kilépett. Meghátráltak tőle a többiek, mert féltek erős erejétől.

— Nem adom tinéktek, mert Isten küldte őket és Avram híre hozták nekem.

A fegyvercsiszoló akkor oldalvást megsuhintotta öklét. A vértés katonák bátorsággal nekirentottak, de egyszerre megdermedt magasraemelt kezük. Kinyitott az ajtó, nyilvánában a cserzettbőrű szolga állott mereven, forró szemével meglátta az arca és forró szemének parancsa rásujtott a feldühödt népségre: Beesukodott megint az ajtó, mert Lótot berántották a többiek a házba. A fegyvercsiszoló az ajtó felé tartott, de nem találta meg, a többi se találta egy-se. Szemük előtt az idegen szolga két égő szem gözölgött és a yakság homályát borította rájuk.

Hason csusztak onnan tapogatózó tenyérrel és akármerre mentek, mindenütt kergette őket a két égő szem. Nem volt sötétség az égen, de sötétség költözött az emberek szemébe, mintha kialudt volna az ég és föld között minden világosság.

A három idegen kézenfogta Lótot és két leányát és elvitte őket messzire a várostól.

De alighogy kiértek onnan és a magaslatra mentek, egyszerre háborogva megnyitott Szodoma alatt a föld, a tenger sós hulláma csapott fel onnan és mindenütt fehér tarajos hullámok ömlöttek szerteszét. A hullámok a lábukig értek.

Lót nem értett mindebből semmit. Két leánya közé ült és siratta a pusztulást, hálával felfohászkozott és amikor szólni akart irgalmatlan rémületében, nem látta a három idegent sehol, mert már a rejtelen messzeségben jártak, amely elküldötte hozzá őket.

lamentbe, hogy megszavazza az új alkotmány szellemében készült törvényjavaslatokat.

A liberális kormány az ország gazdasági fejlesztéséért

A jelenlegi román kormányt — folytatta Bratianu Vintila — lehet kritizálni, de annyi bizonyos, hogy míg 1919-ben semmit sem termelt az ország, ma a legörvendetesebb fejlődés képét mutatja. Az ország egész termőföldje meg van művelve, az ipari termelés állandóan fejlődik, a petróleumtermelés folytonosan nő, bárha a háboru okozta pusztítások következtében még nem érte el a békebeli nivót. A forgalmi eszközök is javultak. Románia gazdasági helyzete folytonosan javul és céltudatos gazdasági politika észlelhető az egész vonalon.

a kisanantnak életbevágó érdeke, hogy az antant egységes legyen.

Különösen érdeke ez Csehszlovákiának, amely kizárólag a nagyantantnak köszönheti létét.

Berlini jelentés szerint a Wolff-lapok többsége meg van elégedve Baldwin nyilatkozatával, noha a beszéd nem hozta meg Németországra a várva-várt döntést.

Duisburg, július 13. A francia megszálló csapatok ma reggel

bevonultak Barmenbe

és megszállták a hivatalos épületeket és a pályaudvart. A csapatok folytatják útjukat Kronenberg felé.

A meghíusult pénzgyár epilógusa

Eivi víta a kolozsvári táblán

(Kolozsvár, július 13. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az elmúlt év őszén Rostás Bodea perterdi cigánylegény a hidalmási vásáron pénzszerezési körutrá indult. A sors négy földhözragadt szegény emberrel: Pop Miklós, Cioban Illés, Nutu Sándor és Mitu Vazul földmivelőkkel hozta össze, akik egy-egy kis malacot hajtottak be a vásárra. Rostás a négy földmivelőnek elmondotta, hogy hamis pénzt tud gyártani és mindnyájukat gazdaggá teheti. A hamispénz gyártásához azonban pénz kell, ami neki nincsen, de ha pénzhez juttatják, úgy közösen fogják az „üzletet” megcsinálni.

A négy földmivelő felült Rostás meséjének és találatát adtak neki Kolozsváron egyik kocsmában. Tekintettel arra, hogy nekik sem volt készpénzük, időközben minden ingóságukat eladták és kölcsönöket szedtek össze, hogy a pénzt a „jó üzletbe” befektethessék. A vásárt követő héten Kolozsvár egyik külvárosi kocsmájában össze is találkoztak az „üzletársak”. Pop Miklós kétezerforintos, Cioban Illés kétezer, Nutu Sándor ötszáz, Mitu Vazul pedig ezer lejt adott át Rostásnak, hogy a pénzgyártáshoz szükséges anyagot megvásárolhassa. Rostás a kocsmában a négy földmivelőt a tőlük kicsalt pénzből vásárolt pálinkával leitatta és mikor a társaság a pálinka hatására bóbiskolni kezdett, meglepett üzletársaitól.

A pörüljárt földmivelők feljelentésére a rendőrség letartóztatta a furfangos cigányt és átadta az ügyészségnek. A kolozsvári törvényszék Rostást négyrendbeli család büntetésében mondotta ki bűnösnek és egyévi börtönrre ítélte.

Felebezés folytán a kolozsvári ítélőtábla elé került az ügy, amelynek büntetőtanácsa dr. Anceanu táblabíró elnökletével mai ülésén tárgyalta az ügyet. A vádlottat két ügyvéd is védte, dr. Giurgiu János és dr. Bulbac Virgil ügyvédek. A védőügyvédek a tárgyaláson elvi vitát provokáltak. Arra hivatkoztak, hogy a büncselekmény nem meríti ki a büntető törvénykönyvben előírt család kritériumát. Ugyanis a négy földmivelő részéről turpis causa forog fenn, amennyiben törvényben büntetendő büncselekményre szövetkeztek. Ilyen esetben a tör-

vény nem nyújt oltalmat és így Rostást nem lehet csalásért elítélni. Nem meríti ki a bűncselekmény a család kritériumát azért sem, mert Rostás ugyanazon a szellemi nívón áll, mint földmives társai és így nem használhatta ki azok naivitását. Kéri védelmük felmentését és szabadlábra helyezését.

A védők beszédével szemben a vád képviselője, Tanasescu főügyész helyettes azt vitatta, hogy a tábla csupán a vádlott szempontjából mérlegelheti a bűncselekményt és kérte, hogy a tábla hagyja helybe a törvényszék ítéletét.

A bíróság hosszas tanácskozás után elutasította a védők felelősségét és megerősítette a törvényszék ítéletét. Az ügyész az ítéletben megnyugodott, de a védők és a vádlott felelőségek, úgy hogy az érdekes elvi kérdésben a bukaresti legfelsőbb semmitörvényszék fogja kimondani az utolsó szót.

A drezdai határozat

Irtó Robert Weltsch

Berlin, július 10. A cionista mozgalom centrális problémáinak hatalmas jelentőségét mi sem igazolja inkább, mint az, hogy majdnem minden jelentékenyebb országos szervezet mostanában tartotta meg évi konferenciáját, amelyen a közlegő tizenharmadik cionista világkongresszussal foglalkoztak. Ennek jegyében folyt le a német cionisták konferenciája Drezdában, amely jelentőség dolgában vetekedik a lengyelországi és amerikai konferenciákkal, mert Németország mindig sokkal többet tett a cionista fejlődés érdekében, mint amennyit számaránya szerint tölteni lehetett. De azonkívül a német konferencia az egyedüli a jelentősebbek között, amely minden árnyalatot magában foglal.

Főképen három kérdés-komplexum foglalkoztatta a konferenciát: a szervezet, a pénzügyi politika és a gyarmatosítás kérdése. Ismeretes ugyanis, hogy a világszervezetben a lehevesebb harc lángolt fel a szervezeti kérdésben. A világszervezetnek, mely nagy gyakorlati feladatok előtt áll, lényeges reorganizációs reformokra van szüksége. Új utakat kell találnia, hogy az eddig kívülálló köröket együttműködésre szerezze meg, azzal a feltétellel, hogy a vezetésben megfelelő jogokat juttat nekik a világszervezet. Ennek a szükségességnek felismerésében a konferencia szinte egységes volt. Csak a közepesen haladóknak volt egy kisebb csoportja, mely Feuerring révén figyelmeztette a kongresszust, hogy nem szabad megbízni a nemcionista erőben. Ezekből eltekintve csak az együttműködés formájában voltak nézeteltérések. A mizrachisták a világkongresszus azonnali egybehívását tartották legjobb eszköznek új erők bevonására, de hajlandók abba is belemenni, hogy annak összeállítását megfelelően bővítsék ki a Jewish Agencyt. A baloldalhoz tartozó Hapoel Hácair viszont a legélesebben ragaszkodik a zsidó népet képviselő új testület tevékenységéhez és a külső erők bevonására szervezeti reformokat akar.

Nagy occassio!

Harisnyák, keztyűk,
kötött kabátok eredeti gyári áron
árusítatnak a

SPORT

kötött-szövött áruházban, Cluj

Cal. Reg. Ferdinand 16.

Állami hivatalnok-
oknak külön
engedmény

Leszállított árak

A konferenciát uraló csoport az ugynevezett központi blokk volt. Ennek szóoka, Rosenbluth terjesztette elő a később elfogadott határozati javaslatot. A javaslat kimondja, hogy a világszervezet vezetésének bizonyos teljhatalmat kell adni a Jewish Agency kibővítésére, mert ebben a kérdésben nem szabad tulsok feltétellel megnehezíteni a munkáját. De ugyanakkor hangsúlyozni kell, hogy ezt a kibővítést csak a nehéz helyzetből való kijútasra szolgáló intézkedésnek lehet tekinteni. Ez az ut inkább csak megkönnyítése a mi munkánk, de a legfőbb teher ezentul is a cionistákra fog hárulni s nem szabad senkinek sem beleesni abba a tévhitbe, hogy a munkát és a felelősséget bármilyen hatalom is elveheti tőlük.

Ezzel az állásfoglalással azt akarta kifejezni a konferencia, hogy a Palesztinát felépítő erő csak a cionista szellemben látja. A cionista eszme propagandájának megfelelő kiépítésével lehet tényleges garanciákat szerezni a Palesztina-munka sikerére. Ebben az értelemben a drezdai határozat áthidalásnak tekinthető az amerikai és a lengyelországi kisebbségi felfogás között, mert lehetővé teszi azokat a lépéseket, amiket a világszervezet vezetősége szükségesnek tart, de ugyanakkor hangsúlyozatlan fenntartja a zsidó nemzeti gondolat szupremációját.

Nagy alaposítással tárgyalta meg a konferencia a pénzügyi politika kérdését. S ebben a tekintetben is erős közeledés volt észlelhető az eddig élesen divergens felfogásokban. Egyhangulag

Váratlanul komolyra fordult a keleti kérdés

Az antant nem akarja kivonni flottáját a szorosokból. A szövetségesek elhagyták az üléstermet

(Lausanne, július 13. Az Uj Kelet tudósítójától.) A törökök a haditengerészeti kérdésekben és a koncessziók ügyében váratlanul újabb követelésekkel álltak elő, mire a tárgyalások megszakadtak. A szövetségesek képviselői elhagyták az üléstermet és kijelentették, hogy újabb utasításokat kérnek kormányaiktól.

A megszakítás közvetlen okai a következők. Bár a békeszerződés tervezete nem említi a szövetséges flották visszavonását, mindamellett a szövetségesek számolnak ezzel és úgy határoztak, hogy a szárazföldi csapatok visszavonása után fogják visszavonni hadihajóikat is, de csak azután, amikor a tengerszorosokra vonatkozó egyezmény már életbelépett. A törökök ezzel szemben azt követelték, hogy a szövetséges flották visszavonása a szárazföldi csapatokkal együttesen és egyidőben történjék.

A szovjet kapitulált a tőke előtt

Bécsből jelentik: Az „Iswestia“ vezetőhelyen közli a szovjet rendkívüli ülésének lefolyását. Az elhangzott beszédek közül legérdekesebb Kamenev, aki kapitalizmusnak adandó engedményekről a következőket mondotta: „Szovjetország állami pénzügyeinek súlyos helyzete, a munkanélküliség, textiliparunk nélkülvé válása nyersáruban, a szénhiány, főként a cirkónium, a gabonának elértéktelenedése, rossz vasutaink és vízi utaink, a vörös hadsereg fentartásának költségei, költséges a közigazgatás, pénzügyi állapotunk vigasztalan helyzete arra kényszerítetnek bennünket, hogy legnagyobb ellenérzésünkkel, a kapitalizmusnak engedményeket tegyünk. A tapasztalat arra tanított bennünket, hogy nincs meg a nemzetközi tőke megsemmisítésére alkalmas hatalom. Kénytelenek vagyunk taktikai okokból a nemzetközi burzsoázianak és a kapitalizmusnak kisebb pozíciókat átengedni.“

„Ez azonban nem akadályoz meg bennünket abban, hogy a világ proletariátusa számára széles fronton offenzívát készítsünk elő. Ha ez sikerül, akkor mostani pozícióvesztésünket kipótolhatjuk. Felkérjük az elvtársakat, hagyják jóvá a vállalatok denacionalizálásáról szóló javaslatomat“. A javaslat azonban hangsúlyozza, hogy vállalatok nem magánosok kezébe kerül, úgy hogy a munkásság a gyári termelésbe döntő módon fog beavatkozni. A külföldi tőkére szükség van a munkanélküliség megszüntetése miatt, főként pedig, hogy normális gazdasági kapcsolat jöjjön létre Oroszország és a többi ipari állam között.

elismerték, hogy a nemzeti ujjaépítés központi eszköze a Keren Hájjezód, de ezzel egyidejűleg kimondták, hogy mellette a különböző célú pénzüzeteknek egész rendszerét kell létesíteni, különösen a magángazdálkodás érdekében. A benyújtott referátumokból két főirányzat volt megállapítható. Az egyik, amelyet Heinrich Margulies képviselt, egészen nagystilú, részleteiben is pontosan kidolgozott gazdasági tervezetet követel. A másik irányzat viszont azon az állásponton van, hogy a cionista szervezet pénzüzetményeinek legkisebb reformálása is ma már óriási nehézségekbe ütköznék s ezért mindenekelőtt a legnagyobb erőfeszítések árán is meg kell kezdeni ennek a fejlődésnek lépésközi lépésre való keresztülvitalát. Ebben a kérdésben bizottságokat küldtek ki, hogy konkrét javaslatokat dolgozzanak ki a világkongresszusra.

A gyarmatosítás kérdésében főleg dr. Arlosoroff referátuma körül támadt vita. Arlosoroff azt kívánta, hogy a jelen pillanatban minden energiát a bevándorlás földgazdasági megalapozására kell koncentrálni. Ezzel szemben mások, különösen Trietsch, a városi és ipari kolonizáció jelentőségét hangsúlyozták. Határozatot ebben a kérdésben sem hoztak. A konferencia átiratot intézett a központi végrehajtóbizottsághoz, hogy a gazdasági és pénzügyi szakértőket mielőbb hívja össze a további munka programjának megállapítására. Azonkívül permanens bizottságot választottak, amely javaslatokat fog kidolgozni a karlsbadi kongresszus számára.

A szövetségesek erre azt javasolták, hogy visszavonják a flottát és mindenik török kikötőben csak 2-2 páncélost hagynak addig, amíg a tengerszoros egyezmény végleg életbe nem lép. A törökök azonban nem fogadták el ezt a közvetítő javaslatot sem.

A koncessziókra vonatkozólag, amely kérdést a szövetségesek már elintézetnek gondoltak, a törökök új kívánságokkal álltak elő. Ezek a törökországi külföldi társaságok jogai-val vannak kapcsolatban.

London, július 13. Amikor már valamennyi főkérdés rendezve volt, a törökök hirtelen ismét visszatértek a Wickers—Sarmstrong-koncessziók és a petróleum kérdéséhez. A szövetségesek erre elhagyták a termet. A helyzet rendkívül komoly. Félő, hogy a tárgyalások megszakadnak.

RÓTH cipész

CLUJ,
Str. St. O. Iosif

volt
Szép-
utca

A LEGJOBB
ONEOROTVALOPENGE
UNI-CUM
KAPRATO-KUN, KESMÜVES, KOLOZSVAR
és az összes szakmabeli üzletekben

Róka, kelme, Szörme festés,

vegytisztítás legszebb kivitelben

KRISTÁLY

nál Cluj. Telefon 500. Bővebb felvilágosítás az összes fiókokban

Egy új

Ma kiült
papirba csomag
után, a mai
egfrissebb külpo
yek már várnak
ti az újságlapot,
a legújabb anya
megszoritotta a
Oroszország! Ho
Egyszerre
„A szerb
Mi ez? Ho
Péterváron...!
Éhesen ve
Pétervá

richtenek: A
ben ismételve
lemmel, hogy
de a cár min
határozottság
més s azokra
varral el akar
par látogatása
végképpen ha
cár még a le
mintha Szerbi
feszült viszony
használni.

Nem értem
is kerülni akarj
cár óhajtja, hog
érthetetlen.

De azután
adott helyzetet,
vagy, nem tudor
Ez után a
észre.

— Fran
rában. Berlin
ndvari színház
gyásával meg
hogy zenekará
operaházban h
gadta a megh

Helyes, na
békültek a néme
Nagyon jó. Csak
Kezd az
abbahagytam. Fo
bátulról-előre, eg
megjelenési hely
Hanem eh

— A k
A király ma d
Mária Pia po

Ha jól em
meghalt. Isten ny
ma délután, tél
óta a legitimitás
lehetetlen... mi
királyánál?...
Most valan

ketek. Tegnap,

— Pier
künk: Viand
néven egyik l
dalomnak, Ász
betegedett. Az
Loti annakidej
Kinába.

Hát akkor
meg! Ma, teg
Pierre Lotiról ké
halt, de már an
talában nem leh
bennünket és en

Ez nem vol
De hogy n
Köln, ol
Köln Zig-nak
a török-francs
állásfoglalásról
ennél tovább n
desben menni.

Ismét óriás
nár egészen lem
Nikolajevics Mik
az hozzá: reszket

Egy ujság 1901-ből

Ma kiflit vásároltam és a pék sárgás ujság-papírba csomagolva adta a kezembe. Mentem az utcán, a mai világ mindenféle viszonylatára és a egrissebb külpolitikai táviratokra gondoltam, amelyek már várnak a redakcióban. Közben göngyölttem át az ujságlapot, haraptam a kiflikből és kombináltam a legujabb anyagra. Franciaország biztosan megint megszorította a hurkot Németország nyakán. És Oroszország! Hogy negligálják!

Egyszerre csak megakad a szemem egy címen: „A szerb királyi pár pétervárti útja”. Mi ez? Hogyan? Sándor király és Marieara... Peterváron...!

Ehese vetem magam a szövegre:

Pétervárról jelentik a berlini *Neueste Nachrichten*-nek: A szerb királyi pár az utóbbi időben ismételve fordult a cári párhoz azzal a kérelemmel, hogy Pétervárott bemutathassa magát a cár mindannyiszor a legutóbb a legnagyobb határozottsággal elutasította a királyi pár kérelmét s azoknak az igyekezete, akik az orosz udvarral el akarták hitetni, hogy a szerb királyi pár látogatása Oroszország politikai érdekében van, véggképpen hajótörést szenvedett a cár akaratán. A cár még a látszatát is kerülni akarta annak, mintha Szerbia és Ausztria-Magyarország mostani feszült viszonyát Oroszország érdekében ki akarná használni.

Nem értem... „Oroszország még a látszatát is kerülni akarja...” De hát hogyan!... és: a cár óhajítja, hogy Szerbia jó viszonyt...” egészen érthetetlen.

De azután elhatároztam, elfogadom ezt az adott helyzetet, jól van, gyertünk vissza az évekkel, vagy, nem tudom, ez az ujság előre beszél?

Ez után a hír után ezt a másikat vettem észre.

— *Franciák hangversenye a berlini operában.* Berlinből jelentik nekünk telefonon: Az udvari színházak főintendása a császár jóváhagyásával meghívta a francia Edouard *Colombe*-ot, hogy zenekarával november 2-án a berlini királyi operaházban hangversenyt adjon. *Colombe* elfogadta a meghívást.

Helyes, nagyon helyes, a franciák tehát kibérelték a németekkel. Francia művész Berlinben! Nagyon jó. Csak: „a császár jóváhagyásával...”

Kezd az ügy izgató lenni. A kiflievést is abbahagytam. Forogtam az ujságlapot, elülről-hátra, hátulról-előre, egyelőre se dátumot, se címet, se megjelenési helyet nem látok.

Hanem ehelyett még egy találos kérdés:

— *A királyi látogatása.* Bécsből jelentik: A király ma délután félórát tartó látogatást tett *Mária Pia* portugáliai anyakirálynénál.

Ha jól emlékszem, a portugál anyakirályné meghalt. Isten nyugosztalja. De a király! Ő Bécsben ma délután, félórát... Csak nem győzték tegnap óta a legtitimisták!... Nem... Mégse... Kisére lehetetlen... mit keresne a kamasz Ottó az anyakirálynénál?...

Most valami olyat olvasok, amitől megreszketek. Tegnap, tegnapelőtti esemény:

— *Pierre Loti beteg.* Párisból jelentik nekünk: *Vian* korvetkapitány, aki *Pierre Loti* néven egyik legismertebb munkása a francia irodalomnak, Ázsiában, Csifuban veszedelmesen megbetegedett. Az orvosok lemondtak életéről. *Pierre Loti* annakidején a francia expedícióval ment Kinába.

Hát akkor ez az ujság mégis csak most jelent meg! Ma, tegnap, vagy tegnapelőtt... Igaz, *Pierre Loti*-ról két héttel ezelőtt megírtam, hogy meghalt, de már annyiszor jelentették róla... egyáltalában nem lehetetlen, hogy most is félrevezettek bennünket és ennek az ujságnak van itten igaza!

Ez nem volna baj. Ha *Pierre Loti* él, ez csak jó. De hogy magyarázzam már ezt a táviratot:

Köln, okt. 10. (*Saját tudósítónktól.*) A *Kölni Ztg.*-nak jelentik Pétervárról, hogy a cár a török-francia konfliktusban csak jóindulattal állásfoglalásról biztosította a francia kormányt, ennél tovább nem szándékozik a cár ebben a kérdésben menni.

Ismét óriási dilemmában vagyok. A kiflikről már egészen lemondtam. A cár feltámadt, vagy *Nikolajevics Miklós* került az éjszaka trónra, elég az hozzá: reszketek, jaj, minden visszafordult! Mi-

lyen fölényes megint a cár! Hehe... megveregtei Franciaország vállát, de „ennél tovább nem szándékozik...”... *Poincaré* téri ezt?

Menthetetlenek vagyunk. Itt van, ni, egy távirat, most már biztos, minden visszaállt... tessék olvasni... *Kitchener* nem súlydelt el a tengerben, amint írták... az is hazugság volt.

London, okt. 1. *Kitchener* jelenti Pretóriából tegnapi kelettel: *Botha* észak felé tartva átkelt a *Revans* folyó hidján. Egy délafrikai rendőrcsapat *Hicks* ezredes támogatásával *Vendersbroon* mellett visszafoglalta azt a hét fontos ágyút, amelyet a burok *Hontkoprán* elvettek tőle.

Micsoda október 1 ez! 1923 már? Vagy 1913? Vagy 1903? Sehol az ujságlapon nem találók évszámot. Már kétségbe voltam esve, már mindennel leszámoltam, már meg voltam győződve, hogy három hónapot aludtam, amikor...

Amikor ez a hír megmentett:

Nyomdászsztrájk Budapesten a „Népszava” betiltása miatt

Tegnap reggel már nem jelentek meg a lapok

(*Budapest*, július 13. *Az Uj Kelet tudósítójától.*) A szociáldemokraták, akik tegnap a nemzetgyűlésen a „Népszava” betiltása miatt olyan izgalmas jelenetet rendeztek, beváltották fenyegetésüket. A nyomdászsztrájk, amelyet kilátásba helyeztek, a mai napon kitört.

A lapok reggel már nem jelentek meg.

Egyedül a „Pester Lloyd”-nál van kilátás rá, hogy dolgozni fognak és így ez a lap, valamint a „Szózat” később esetleg megjelenik.

Hegymegi Kiss Pál még tegnap este felkereste *Pesti Pált*, a nemzetgyűlés alelnökét, akivel arról tárgyalt, hogyan lehetne a szociáldemokratákkal kibékülni. *Pesti Pál* a késő esti órákban megjelent a miniszterelnöknél és közölte, hogy

az ellenzéki párt tagjai tárgyalni akarnak vele.

A mai valutapiac

Zürichben és Párisban emelkedik a lej. A nyugati devizák esése. A német márka hullámlása. Stabilitás a magyar korona

(*Kolozsvár*, július 13. *Az Uj Kelet tudósítójától.*) A lej a tegnapi párisi utótőzsdén 8:50-ről 8:75-re emelkedett. Ezt az árfolyamát a mai előtőzsdén is megtartotta, változatlanul 8:75-tel jegyezték. A zürichi tőzsde a lej párisi emelkedését a mai zürichi nyitáshál eszközpaltá a 297-es jegyzéssel. A zürichi zárlat a lej újabb szilárdulását jelzi, 2:97 $\frac{1}{2}$ -tel jegyezték. A nyugati devizák a lej javulása következtében estek. Font sterling 890-ért, svájci frankot 33:80-ért, dollárt 194-ért lehetett kapni. A német márka a mai zürichi nyitáshál 29-re emelkedett, ami az árfolyamát beföldön megjavította. A zárlatnál azonban két pontot esett, 27-tel jegyezték. A berlini tőzsdén a márka zürichi javulása nem okozott áresést. A külföldi devizák szilárdak. A magyar korona szilárd Zürichben, változatlanul 6:50. Beföldön a forgalom meglehetősen emelkedett, ami a zürichi szilárdulásra vezethető vissza.

Irányzat: Lejben, magyar koronában szilárdulás, német márkában ingadozás.

Július 13-án 100 lejért fizettek Kolozsvárt:

- 4400—4600 külföldi magyar koronát,
- 7400—7500 belöldi magyar koronát,
- 8:76—8:77 francia frankot,
- 2:97—2:97 $\frac{1}{2}$ svájci frankot,
- 0:52—0:52 $\frac{1}{4}$ dollárt,
- 1184—1185 olasz lírát,
- 100000—102000 német márkát,
- 36000—36500 osztrák koronát,
- 1695—1700 cseh koronát,
- 0:11:10—0:11:15 font sterlinget.

Valutapiac július 13-án:

Bukarest. Devizák: Páris 1145, London 894, Newyork 198, Róma 848, Zürich 3425, Prága 596, Bécs 28:55, Budapest 220, Berlin 11.

Bukarest. Valuták: Napoleon 720, Márka 15, Léva 180, török lira 120, font sterling 900, francia frank 1230, svájci frank 3500, lira 880, drachma 500, dinár 220, dollár 205, lengyel márká 24, osztrák korona 29, magyar korona 170, cseh korona 580.

A FILIPPINÓK HARCA

Manila, okt. 10. A *Reuter*-ügynökség jelent: Egy amerikai gyalogos-osztály összeütközött egy 300 főnyi fölkelő csapattal, amely Lipa közelében erősen el volt sáncolva. Amerikai részről egy hadnagy elesett és két ember megsebesült. Két órai harc után az amerikaiak visszavonultak, hogy erősítéseket várjanak. Tayabos tartományban a catanagi rendőrcsapat, 11 ember, a fölkelők fogságába esett.

Nem, ez az ujság nem mostani. Filippinók? Nem. Ilyen csak a boldog békében létezhetett.

A szerkesztőségben azután végleg megnyugodtam. Megmutattam szerkesztőimnek az ujságlapot, csak ránézett és azonnal tisztában volt az idővel:

— Ez az ujság 1901-ből való. *Kitchener* szepel benne?... Délafrikában... Igen, igen, 1901, október, bur háboru. (—)

Bethlen miniszterelnök erre magához kérte *Rassa* Károlyt, akivel behatóan tanácskozott.

Ma délelőtt a Házban értekezletre gyűlnek össze a szociáldemokraták, élükön *Vanczák*, *Peidl* és *Peyerrel*, amelyen az adott helyzetet beszélik meg. Ezen az értekezleten *Rassa* is megjelenik és beszámol a miniszterelnökkel való tárgyalásáról. Kormánykörökben valószínűnek tartják, hogy a megegyezés létrejön.

A fővárosban a nyomdászsztrájk miatt nyugtalanság van. A mai napon még senkisé megolvastott ujságot. A baloldali politikusok között az a nézet, hogy a nyomdászok mostani sztrájkja, ha a kormány nem reparálja idejekorán a sérelmet, hosszabb ideig is eltarthat. A szociáldemokraták, akik a sztrájkot inszenzálták, ezután akarják a kormánynak értésére adni, hogy a mai rendszerrel nem értenek egyet.

Zürich. Nyitás—Zárlat: Berlin 29—27, Newyork 574—575:50, London 2631—2631, Páris 3392—3380, Milano 2470—2460, Prága 1720—1725, Budapest 6:50—6:50, Belgrád 600—600, Bukarest 297—297 $\frac{1}{2}$, Varsó 48—48, Bécs 80 $\frac{3}{4}$ —80, Bécs lebélyezett 81 $\frac{1}{2}$.

Páris. Nyitás: London 7745, Newyork 1700, Berlin 9, Róma 7325, Prága 5100, Bukarest 875, Zürich 295 $\frac{1}{2}$, Bécs —, Varsó —.

Berlin. Zárlat: Róma 8060, London 860000, Newyork 187000, Páris 11160, Zürich 32600, Bécs 267, Prága 5680, Budapest 2150, Amsterdam —, Brüsszel —.

A budapesti devizaközpont hivatalos árfolyamai: Napoleon 3331—3431, lej 44—48, fontsterling 38940—40140, márka 490—500, olasz lira 366—386, francia frank 502—522, szokol 255:00—277:00, svájci frank 1480—1540, oszt. korona 1195—1295, dinár 8900—9000, dollár 8485—8795, lengyel márka 790—870.

Krébsz J.

bőrönd és sportcikk árúgyára

CLUJ

Strada Regele Ferdinand 77.
Gyár: Str. Bucovina 4.

G Y Á R T

Utazóbőröndöt
Férfi nyári divatövet
Football-labdát
Lábszárvédőt
stb.

Legolcsóbb beszerzési forrás!

A zsidó törzs megifjodása

Irta Graetz Henrik

A zsidó száműzöttek helyzete Babilóniában éppen a bekövetkezett megváltás előtti utolsó években alkalmas volt arra, hogy a bátorságot letörje és a visszaállításra való reményt balgaságnak mutassa. A zsidó nép akkor kapta először a szolgágnak amaz elrettentő alakját, mely nemcsak a nemgondolkozó, a külsőségekre adó tömeg gunyárgyává tette, hanem saját magát is öngunyolódásra hívta ki. Izráelnek már a babilóni fogságban „testét a verésre, szakalát a megcibálásra” kellett tartani. A féktelen győző már akkor azt mondta neki: „Hajolj meg, hadd lépünk rád,” és már megtanulta a türelmet és érzéketlenséget, „testét országúttá” tenni nemtelen léptek számára. Már akkor azt mondták a kivüállók a zsidó néptörzsről: „Nincs alakja, sem kinézése, semmi szép sincs rajta, hogy megkedvelhetnők; lenézett és elhagyatott az emberek közt, fádalmakkal tetézve és bajokkal megbarátkozva.” Már akkor „ütötték, kintették és nem nyitotta ki száját. Mint bárányt vitték a vágóhídra, mint juhok a nyírásra, néma maradt és nem nyitotta ki száját.” A szenvedések iskolája gyűlölettel, megvetéssel, gunnyal, ökölcsapásokkal, rugásokkal, bántalmazásokkal és féltreismeréssel, melyet a zsidó törzsnek más korszakokban hosszú, hosszú évszázadokon át végig kellett járni és amelyek arculatára tragikus vonást véstek be, már a babilóni fogságban kezdődött.

Azonban éppen e kimondhatatlan szenvedések között, egyfelől az elpártolás, másfelől a csüggedés és kétségbeesés mellett keletkezett a „buzgók” köre, kik Izráel Istenéhez ragaszkodtak és a reményt egy jobb jövőre nem adták fel. Ezek a „tűrők” voltak, kik mindent elviseltek; a megtört szívű, komor kedélyű férfiak, kik benső odaadásukban, alázatosságukban, önzetlenségükben, mindent Istenre bíztek. Azoknak a köre volt, kik „Cionért gyászoltak,” kik Babel folyóinál sírva ültek, amikor csak az elpusztult szentélyre gondoltak, akik fűzfára aggatták lantjaikat, a megváltás idegen országban Ciondalokat énekeljenek. A rajongó költő, aki azt énekelte: „Elfeledek a jobbot, nyelvem inyemhez tapadjon, ha téged, Jeruzsálem, elfelednék, ha a rád való emlékezést nem minden örömöm fölé helyezném,” ez a költő e körhöz tartozott. Ide tartoztak egyes judeai udvari szolgák, „herétek, kik a szombatot megtartották és Izráel szövetségéhez ragaszkodtak.” Ez volt a gyémántmagva az „elpusztíthatatlan csoportok közt”, melyből a feltámadás és az ujraifjodás kiindult.

Hogyan jött e csodálatos, következményeiben oly gazdag, még ma is kiható tény létre? Nem a visszatérés a babilóni fogságból; mert e jelenség csak előző okok hatása volt és nem sokat használt volna, ha a félig elhalt zsidó törzs előzőleg nem ébresztett volna új életre. Kitől indult ki ez az ébresztés? Egyetlen egy férfiutól, természetes isteni férfutól, aki az idők jeleit meg tudta magyarázni, meg tudta ütni azt a hangot, mely a kedélyekben a szunynyadó visszhangot fel tudta kelteni, akinek hatalmas lelkesítő, majd vigasztaló majd intó szava a levertséget bátorsággá, a kétségbeesést reménységgé, a tétovázást bizalomná, a közönyt meleg részvétté, még magát a tompultságot is sürgéssé változtatta. A történelem író-

vesszője e próféta nevét nem tartotta fenn; szükségpótlásból tehát a száműzést vagy babilóni Ézsaiás-nak nevezik. Ezt a nevet mindenképen megérdemli; mert a próféta költészet emelkedettségére, édességére és behatására nézve semmiképp sem áll Amosz fia mögött, sőt még sokkal szélesebb látköre volt, mint amannak.

Midőn Cyrus, a merész, de enyhe hódító által egy új történelmi világhelyzet készülődött, mely Média és Persia hatalmát a szélében uralkodó Kald-babilón birodalom ellen fordította, hogy azt lerontsa és egy új világbirodalmat alapítson, a babilóni Ézsaiás e varázsszó: „Cion harsogtatta és e szóba utánozhatatlan vegyületet adott, majd oly fájó, elégikus hangsúlyozást, majd oly örvendő ujjongó diadalmas hangzást, mely a száműzöttek kedélyét egész mélységében rezgésbe hozta. Jeruzsálemet gyászba burkolt szerencsétlen özvegynek mutatta be, aki a keserűség kelyhét fenéig ürítette, kinek nincs vezetője, sem támogatója, mind az ő fiai közül, kiket szült. „Szerencsétlen, viharverte, meg nem vigasztalt, ki oly sokáig viselte az özvegyesség gyászát, a gyermektelenség szegényét.” De ő felhívja, hogy „rázza le a lealázottság porát, feszítse ki szélesre sátrát; mert lakása szűk lesz saját és idegen tisztelői túlaradó tömegétől, úgy hogy ő maga is csodálkozik, hogy ki szülte neki mindezeket, holott ő gyermektelen, magános, száműzött és elkerült volt.”

A hitetleneknek, a csufolódnak, a megvetőknek arcába próféta a közeli megváltást „Kóros” (Cyrus), az Isten fölkejtje, az Istentől elhivatott, az Istentől erősített győző által. Egy próféta sem öntött úgy vigaszt a szenvedők szívébe, reményt a csüggedtek kedélyébe, mint ő. Szavainak balzsama ma is alkalmas lelki sebeket gyógyítani.

De Izráel nem léphetett így, moeskoltóságában a közelgő megváltásba, hanem öntisztultság, lekinemesség által kellett azt kiérdemelnie. Keresnie kell Istent, amidőn kegyelmével oly közel van: bontsa fel a gonoszság csomóit, oldja fel az iga köteleit, bocsássa szabadon a szolgátságban elnyomottakat, nyújtson kenyeret az éhezőknek, hozza a házba a panaszkodó szegényeket, ruházza fel a meziteleneket és szenvedő törzsrokonaitól ne fordítsa el tekintetét. Akkor Izráel világgossága mint a hajnal felderül és gyógyulása gyorsan bekövetkezik.

Izráel mély szenvedéseit a száműzést prófétaja magas szempontból fogta fel. A fájdalom-dus vértanúság hozzátartozik üdvéhez. Nemcsak ő maga, hanem a bűnös pogány világ is engesztelődést nyer általa. Isten maga kívánta Izráel lealázását egész az elgyöngülésig: „Ha bűnaldozatnak tekint magat, akkor hosszantartó utód-sorozatot fog látni és Isten célja az ő keze által elősegítettik. Mivel a halálnak szentelte magát és a gonosztevőkhöz számítottik, azért sokaknak a bűnét viseli és mint közvetítő lép fel a bűnösök érdekében.”

Izráel eszményi hivatását senki sem fogta fel oly mélyen, mint a száműzést Ézsaiás. A zsidó néptörzs az apostol, akit Isten a bálványimádó, Istenről megfélekezett, erkölcsileg megróthadt világba küld. Ő legyen a népek világgossága, hogy Isten üdvé a föld végéig hatoljon. Izráelnek, „Isten szolgája”-nak szája olyan, mint az éles kard; kiválasztott nyílnak van rendelve. Isten erre a néptörzsre kiöntötte az ő szellemét,

hogy a jogot, az igazat hozza meg a népeknek. Azonban „ne kiáltson hangosan, ne fuvalkodjék fel, ne harsogtassa hangosan hangját az utcán, ne erőszakkal működjék, még egy letört nádszálat se zuzzon szét, még egy kialvó kanócot se oltson el, hanem szelidséggel vigye a jogot az igazságra”. Izráel a messiás-nép, ez ennek a próféta a nagy gondolata; ő egyedül e világ megváltója, aki a megváltás igéjét a börtön éjjelére kiáltja. A Dávid-királyi leszármazás, melyre a legtöbb próféta minden dicsőséget áthárított, eltűnik e próféta által, eszményi nagysága előtt. Az elsatnyult, lenézett, leköpött eltiport szolgálak nagy dolgokra hivatott épen szenvedő helyzete miatt. A töviskoszoru, melyet a megváltónép türelmesen hord, teszi őt királyi koronára méltóvá. Egy nép, mely szenvedés és halál által föltámadásra, a sir kapui által életre ébresztetik, annak van értelme; egy egyes személyre átvive, karrikaturává lesz és regényes rajongásra visz.

A nagy száműzést próféta még egy más gond felől is meggyújtotta kortársait és egy más irány felé is kitértette tekintetüket: még Izráel ellenségei is barátaivá és társaivá lesznek. Bár több próféta megjövendölte lelkes látomásában, hogy a népek a jövőben részt fognak venni Izráel üdvében, de egy sem hirdette oly tisztán és világosan Izráel univerzalizmusát, mint ez. „A kivüállók, az idegenek, a pogányság fiai ne mondják, az Ur elkülönített bennünket az ő népétől. Sőt inkább az idegeneket, akik hozzá csatlakoznak, hogy őt szolgálják, őt szeressék, neki szolgáljanak, az ő szent hegyéhez fogja vezetni, mert az ő temploma minden nép számára imaház lesz.”

E magas gondolat, a szív bensejéből, a legmélyebb meggyőződésből fakadva, beszédes ajakkal hirdette, beható szemléltetésbe öltöztetve is a levegőbe hangzott volna el, ha a zsidó száműzöttek kicsiny maradványában nem lett volna meg a fogékonyág, hogy önmaga is dolgozzék megifjodásán. És a nép lelkesedéstől a föltámadásra ébredt. A látszólag elszáradt csontok egymáshoz tolódtak, húst, bőrt öltöttek és életlehetet vettek magukba. „Az Isten igéért buzgólkodók” köre mindegyre kiszélesedett. Mennél közelebb nyomult Cyrus a kald fővárosához, annál jobban föléledt reményük az elvesztett önállóság és népiség ismét elérésére. „A herétek” Juda törzséből, Dávid házána leszármazottjai, Zerubabel, „az idegenek”, akik Isten iránti szeretetből a judabelekhez csatlakoztak, serénykedtek, hogy a próféta szavait megvalósítsák. Az öntisztítás gyorsan bekövetkezett, a kiirhatatlannak látszó bálványimádás, amely még sok száműzöttet elfogott, egyszer s mindenkorra eltakarított. A lángoló lelkesedés műve volt ez, ami e csodát végrehajtotta, amit az előbbi próféta lehetetlenségnek hittek. És midőn végül Cyrus a babilón-kald birodalomnak véget vetett és a száműzöttek reményét csodálatos módon megvalósította a fölhívással: „Aki Jeruzsálembé haza akar térni, annak megvan engedve”, több mint négyezer családhatározta el magát a hazatérésre, élükön egy Dávid házából való királyfi és egy főpap Aron házából. Ez a kicsiny csapat ismét államot alkotott, ismét hőseket nevezett, a kard és az ezme hőseit, melyek a nagy emberi kört nevével és tetteikkel betöltötték. Ez a kicsiny csoport az ő egészséges nedvét átöntötte az emberiség ereibe. Fordította: Dr. Löwy Ferencz.

* A hölgyek jelszava: Brázy Najád arc krémét és poudert használjunk, mert ez a legjobb és mindenütt kapható.

HA BUTORT, ZONGORÁT

akár venni, ne sajnálja az utat Marosvásárhelyre és tekintse meg a

ERDÉLYRÉSZI BUTORGYÁR RÉSZV. TÁRS. butortermelt

SZÉKELY ÉS RÉTI

ERDÉLYRÉSZI BUTORGYÁR RÉSZV. TÁRS. butortermelt

MARHOVITS F. ÉKSZERESZ !

Cluj-Kolozsvár, Vesselényi-utca 20. sz.

Arany- és ezüst ékszerek, kinaezüst és ezüst dísz tárgyak választéka. Szolid és pontos kiszolgálás. Tört aranyat, ezüstöt, briliánt legmagasabb napi áron veszek !

Mégis csak CZINK fest, tisztít vegyileg legszebben, legolcsóbban Cluj

Rothmann Márton szabókellékek és Cluj, str. Malia (v. Máttyás kir.-utca) 2. sz. rövidaru raktára. Eladás nagyban és kicsinyben. Vidéki megrendeléseket postán eszközölök

TUNGSRAM A legjobb villanykörte Mindenütt kapható.

HI

Az Uj Kelet az egyetem napilapja. Az Uj Kelet cikkeinek a jelölésével engedje előfizetési árak: Egy hó félévre 320 lei, egy felelős szerkesztő: Har

— Olaszország fiume független áll Fiume kérdésében az tárgyalások meghius ugyanis ragaszkodott ezzel szemben felaján ban nem mutatkoz

— Törökország akar kötni Románia Izmed pasa felajánl szláviának, hogy köss kereskedelmi szerződ ban vannak.

— Háromszáz met posta. Berlin gyűlés hozzájárult a szerint a jelenleg augusztus elsejétől

— A devizaau pénzüntézetek fők alapján működhetn Több felmerült eset egy határozott, ho az autorizált banko nak. Amennyiben a kező bank fiókjai i foglalkozni, ezt cs külön kiadott auto

— Kemál fel tölték. Konstantin pasa feleségét az a választották.

— Tízezer még Oroszország Az „Universul” sz mintegy tízezer r négyezer Moszkváb

— A pénzüg kolozsvári villamos gyalása alkalmával minden kétséget k ros ügyeit a mai zetni nem lehet. M rök is, akik a dik belátják, hogy a k kezetes fejlődési anélkül, hogy az érdekeltségük is mint adófizető ele ellenőrizni, belesz ügyeit. A villamos George dr. egyet maga is követelbe tagról nyolcra va most három újabl forgalomba, a Ma geanu nevei. Ezze bővíteni Kolozsvá jait. Ezzel szembe lyesen követeli a hajtását, amely h a pénzügyi bizott donosok és a bér ban akarnak dele zottságba, a kere pedig a kamara. nosok Porutiu B Juliu, Pordea G Miklós ezredes, talt, Domokos E bérlők Jahoda K Vasil, Popov A Isac Aurél, Ros Popescu Gyulát asszisztent. A li zolja, hogy a vá lépést az autonó fordul a kormány bizottság törvény Minden remény teljesíti a polgá

HIREK

Az Új Kelet az egyetemes erdélyi és bányászati zsidóság napilapja.
Az Új Kelet cikkeinek utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.
Előfizetési árak: Egy hónapra 60 lei, negyedévre 170 lei, félévre 320 lei, egész évre 620 lei.
Felelős szerkesztő: Marton Ernő dr.

— **Olaszország meg akarja szüntetni a Fiume független államot.** Belgrádból jelentik: Fiume kérdésében az Olaszországgal folytatott tárgyalások meghiusultak. Az olasz kormány ugyanis ragaszkodott Fiume annexiójához, az ezzel szemben felajánlott kompenzációk azonban nem mutatkoztak elegendőnek.

— **Törökország kereskedelmi szerződést akar kötni Romániával.** Lausanneból jelentik: Izmed pasa felajánlotta Romániának és Jugoszláviának, hogy kössenek Törökországgal egyéves kereskedelmi szerződést. A tárgyalások folyamatban vannak.

— **Háromszáz százalékkal drágul a német posta.** Berlinből jelentik: A birodalmi gyűlés hozzájárult ahhoz a javaslatához, mely szerint a jelenlegi posta- és táviratárifák augusztus elsejétől háromszorosra emelik fel.

— **A devizaautorizáció fölött rendelkező pénzintézetek fiókjai csak külön engedély alapján működhetnek.** Bukarestből jelentik: Több felmerült eset kapasan a devizabizottság úgy határozott, hogy devizaüzletekkel csakis az autorizált bankok központjai foglalkozhatnak. Amennyiben az autorizáció felett rendelkező bank fiókjai is devizaüzletekkel kívánnak foglalkozni, ezt csakis minden fiók számára külön kiadott autorizáció alapján nyerhetik el.

— **Kemál feleségét képviselővé választották.** Konstantinápolyból jelentik: Kemál pasa feleségét az angorai nemzetgyűlés tagjává választották.

— **Tízezer romániai hadifogoly van még Oroszországban.** Bukarestből jelentik: Az „Universul” szerint Oroszországban még mintegy tízezer román hadifogoly él, köztük négyezer Moszkvában dolgozik.

— **A pénzügyi bizottság kibővítése.** A kolozsvári villamosművek költségvetésének tárgyalása alkalmával, mint az már megirtuk, minden kétséget kizárólag kiderült, hogy a város ügyeit a mai rendszer mellett továbbvezetni nem lehet. Ma már maguk azok a körök is, akik a diktatórius vezetés hívei voltak, belátják, hogy a konszolidáció lassu, de következetes fejlődési menete nem képzelhető el anélkül, hogy az ügyek irányításában azok az érdekeltségek is beleszólhassanak, akiknek mint adófizető elemeknek legfőbb közük van ellenőrizni, beleszólni, sőt irányítani a város ügyeit. A villamosművek költségvetésénél Leon George dr. egyetemi tanár és bankigazgató maga is követelte a pénzügyi bizottságnak öt tagról nyolcra való kiegészítését. Így került most három újabb név mint bizottsági jelölt forgalomba, a Martonivici, Banescu és Furugeanu nevei. Ezzel a három taggal akarják kibővíteni Kolozsvár pénzügyi bizottságának tagjait. Ezzel szemben a polgárság most már erőlyesen követeli a városi szabályrendelet végrehajtását, amely harminc tagban határozza meg a pénzügyi bizottság összeállítását. A háztulajdonosok és a bérlők szövetségei egyenlő arányban akarnak delegálni tíz-tíz tagot ebbe a bizottságba, a kereskedelmi és ipari érdekeltség pedig a kamara útján öt tagot. A háztulajdonosok Porutiu Bálintot, Russu Octavian, Pop Juliu, Pordea Gustávot, Blaga Miklóst, Sassu Miklós ezredest, Roth Hugót, Bruckner Antalt, Domokos Ernőt és Velean Octavian, a bérlők Jahoda Károlyt, Tamás Simiont, Tosa Vasilt, Popov Adoniszt, Babes Tituszt, ifj. Isac Aurélt, Rosescu Jenőt, Baritiu Septimint, Popescu Gyulát és Tanasescu Jánost egyetemi asszisztent. A lista már magában eléggé igazolja, hogy a város románsága követeli az első lépést az autonómia felé. A polgárság feliratban fordul a kormányhoz, hogy a városi pénzügyi bizottság törvényes kiegészítését engedélyezze. Minden remény megvan rá, hogy a kormány teljesíti a polgárság jogos kérelmét.

— **Maximálják fürdőhelyen az ételminszerek árát.** Bukarestből jelentik: A belügyminiszter rendeletet adott ki a tecorghioi fürdő árainak megállapítására. A jövő héten jelenik meg az összes fürdők árainak maximumáról szóló kormányrendelet.

— **Lupu Costache meghalt.** Bukarestből jelentik: Lupu Costache ismert politikus, aki a német megszállás alatt belügyminiszter is volt, meghalt.

— **Mussolini legújabb politikai sikere.** Rómából jelentik: A néppárt titkára, don Sturzo lemondott. Sturzo nagy ellenfele volt Mussolininak, lemondása tehát a miniszterelnök politikai sikerének könyvelhető el.

— **Többen meghaltak Berlinben a hőségűtől.** Berlinből jelentik: Berlinben óriási hőhullám vonul végig. Számos napszúrás történt, halálesetekkel.

— **Uj amerikai találmány a szén racionálisabb elégetésére.** Newyorkból jelentik: Henry Ford, az ismert nagyiparos és milliárdos új gyárüzemet épített a kanadai Walkerville-ben, amelyben egy a racionálisabb elégetésre vonatkozó eljárás fognak alkalmazni. A Ford-féle találmány előnye abban rejlik, hogy lehetővé teszi ugyanannak a szénmennyiségnek a kétszeri elégetését. Az új gyárüzemben Ford minden egyes tonna szénből desztillálás után kb. 145 liternyi új folyékony tüzelőanyagot fog kivonni, melyet benzín helyett fognak a Ford-autókban használni. Azután a ki-desztillált szén még egyszer felhasználják tüzelőanyagnak, mivel az új találmány révén a kalortartalom ugyanaz marad, ellenben sokkal könnyebben ég. Az új gyár naponta 100 tonna szén fog desztillálni.

— **Házasság.** Molnár (Mózes) Ármín Kolozsvár, eljegyezte Mayer Tilduskát Nagybanáról. (Minden külön értesítés helyett.)
Deutsch Blankát Désről eljegyezte Hirsau Lajos Ispánmezőről.

— **Meghosszabbították a bérszerződések bejelentésének határidejét.** Az új lakbértörvény előírja, hogy a bérlők és háztulajdonosok bérleti viszonyukat írásban kötelesek bejelenteni, hogy az illeték kirovására a pénzügyigazgatóság jogalapot nyerjen. Tekintettel arra, hogy a törvény kizárólag az írásbeli szerződésekre állapítja meg az illeték fizetési kötelezettséget, a pénzügyigazgatóság főnöke kijelentette, hogy nem ragaszkodik a szerződések bemutatásához, hanem egyszerű bejelentés útján is tudomásul veszi a bérlő és bérbeadó között fennálló szerződéseket. A pénzügyi vezérigazgatóság utasításai alapján elkészült magyar- és románnyelvű bejelentőlapokat a hivatal már nem fogadta el. Munkatársunk érdeklődésére illetékes helyről azt az információt nyerte, hogy a pénzügyigazgatóság a bérszerződések bejelentésének határidejét 10 nappal, tehát július hó 25-éig meghosszabbította. Hétfőn már megjelenik az új rendelet intézkedéseinek megfelelő új bejelentőblanketta. Miután a szerződések utáni félszázalék illetéket a régi bejelentések után már levonták, azok, akik eddig a régi módszer alapján elégget tettek bejelentési kötelezettségüknek, nem kötelesek a bérszerződések újra bejelenteni. A pénzügyigazgatóság ezeket elfogadottnak tekintti. Az illetéket a bejelentéskor a szerződésben foglalt határidőben fizetendő bérek összege után röjják ki és nem évenként vonják le, hanem egy összegben.

— **Megszűnt a német fém munkások sztrájkja.** Berlinből jelentik: A fémipari munkások szervezete hozzájárult a munkaadókkal kötött egyezményhez és így a nagy sztrájk pénteken véget ért.

— **Házkutatás és letartóztatás a bukaresti szocialista klubban.** Bukarestből jelentik: A rendőrség az elmúlt éjjel házkutatást rendezett a fővárosi szocialista klubban és elkobozta az ott talált iratokat. Ezzel kapcsolatban a néppárti „Indreptarea” megjegyzi, hogy a kommunisták két évi megszakítás után újból megkezdtek működésüket és számos röpiratot terjesztenek — különösen a csatolt területek lakossága között, — amelyek hadsereg- és államellenes izgatást tartalmaznak. Különösen az új adók ellen lázitanak. A rendőrség letartóztatta Daneszkú kommunistát, a propagandaosztály vezetőjét, ma reggel pedig a kommunistapárt vezetőségének összes tagjait beidézte kihallgatásra.

— **Csernovitzban letartóztattak több német kommunistát.** Bukarestből jelentik: A „Dimineata” jelentése szerint Csernovitzban letartóztattak több Németországból jött egyént, akiknél oly iratokat találtak, melyek a lemberg-stanialau vonatból annakidején kiugrott két gyanús nővel való összeköttetésüket bizonyítják. A nyomozás bebizonyította, hogy mindnyájan egy bolsevista társaság tagjai.

— **Bonyolódik a domnestii fémpanama ügye.** Bukarestből jelentik: A „Lupta” szerint majdnem az összes fémpari vállalatok bele vannak keverve a domnestii erőd anyaglopásainak ügyébe. A királyi ügyész ma délutánra több fémpari cég tulajdonosát kihallgatásra idézte be.

— **Az utódállamok és az osztrák postatakarékpénztár.** Bécsből jelentik: Ismeretes, hogy az utódállamok képviselői mult év április havában Rómában egyezményt kötöttek az osztrák postatakarékpénztár likvidálása ügyében. Az egyes utódállamok legközelebb megkezdik a követelések összeírását. Ezzel egyidejűleg a prágai és belgrádi parlamentek a római egyezményt ratifikálni fogják.

— **A magyarországi gyümölcsexport.** Budapestről jelentik: A magyar kormány tudvalevően eltörölte a gyümölcsexport idején eddig szokásban volt kiviteli illetéket. Ezzel az intézkedéssel kettős célt akart szolgálni: biztosítani akarta a gyümölcstermelők érdekében az export könnyű lebonyolítását, másrészt Magyarország külföldi fizetési mérlegét akarta megjavítani a nagyarányú igérkező gyümölcskivitellel. A kormány elrendelte azt is, hogy a gyümölcsexport után a Devizaközpont ne követeljen külföldi valutát, mert a külföldön erősen aláértékelt belföldi koronának árfolyamát emelni kell. Ismeretes, hogy a belföldi és külföldi magyar korona között 50—60 százalékos diszparitás mutatkozik, aminek csökkentése a magyar közgazdaságnak egyetemes érdeke.

— **Veszélyes kirándulás.** Berlinből írják: Tegnap a városi villamosvasutnak egy különvonata, amely négy száz gyermeket vitt egy közeli üdülőhelyre, az egyik külvárosban összeütközött az uttest keresztezésénél egy másik villamoskocsival. Az összeütközés következtében a gyermekek közül ötvenen többé-kevésbé súlyosan megsebesültek. A mentők azonnal a helyszínre érkeztek és a gyermekeket és egy súlyosan megsebesült tanítót kórházba szállították.

* **Hiánytpótló üzlet nyílik.** Hiánytpótló üzletet nyit Sámuel & Comp az Unió-utca 9. szám alatt. A cégtulajdonosok, kiknek hosszú fővárosi praxisuk van, a legkényesebb igényeket is kielégítő női-férfi fehérnemű- és kelengyeüzletet nyitnak, hol nemcsak készáru tartanak, hanem rendeléseket is elfogadnak, amit saját műhelyükben dolgoztatnak fel. A cégtulajdonosok nyilatkozata szerint: egy a jó minőségre és tetszetős kivitelre, valamint az olcsó árra is különös gondot fognak fordítani.

— **Gyógyszerészeti folyóirat.** A romániai gyógyszerészek általános egyesületének erdélyi kerülete „Gyógyszerész folyóirat” címen új félhavi hivatalos folyóiratot ad ki. Az ötletesen szerkesztett és csinos kiállítású német-magyar nyelvű folyóirat első száma most hagyta el a nyomdát. Az új hivatalos folyóirat, amelyet Nagy Samu felelős szerkesztő jegyez, a gyógyszerészeti kar professzionális és gazdasági kérdéseivel foglalkozik.

* **Székrekedés.** Korányi tanár, az országos igazságügyi orvosi tanács néhai elnöke, megállapította, hogy a Ferenc József keserűvíz gyors és enyhe, fájdalom nélkül ható természetes hashajtó. (4)

* **Bürger-gyarak Tg.-Mures vegyészeti osztálya szállít minden mennyiségben terpentint és ásványolajmentes carbolineumot.**

* **Strandruhák, dresszek, cipők és sapkák** gyönyörű kivitelben kaphatók Sugar & Co, sportáruházában Cluj, Calea Victoriei 5. Téniszcipőkben és felszerelésekben nagy választék.

* **Külföldi átutalásokat legelőnyösebben** és leggyorsabban eszközöl az Erdélyi Bank és Takarékpénztár R. T.

* **Felhívás.** Melis Gyula Cluj, Str. Paris 15. sz. alatt lévő üzletét átvetem, felhívom nevezett cég hitelezőit, hogy követeléseiket üzletemben, Str. Paris 15. jelentsék be 8 napon belül. Későbbi jelentkezők követeléseit nem veszem figyelembe. Cluj, 1923. július 11. Varga Lajos.

szertárgyak aranyat, veszek.
an Cluj
2. sz.
postaneszközök
illamkorte kapható.

Közgazdaság

Tűzifaelosztás. Pénteken délután négy órakor az Erdélyrészi Faegyesület kolozsvári körzete értekezletet tartott a fővárosnak, a hadseregnek és a CFR-nek szállítandó tűzifa elosztása tárgyában. Ugyanitt állapodtak meg az exportkvótában is.

Elintéződött a csucsai fások ügye. Emlékeztet, hogy a csucsai fatermelők és fatermesztők szerződésileg vállaltak katonai tűzifaszállításokat. A fa leszállítása alkalmával azonban differenciák merültek fel a szerződéses telek között. A katonaság rekvirálást helyezett kilátásba, a Faegyesület közbelépésére azonban ez az ügy ma bekészen elintéződött. A biharszilági faipar, a Faragó és Major, a Mandel Bernát cégek, továbbá Oszkár Wurzl és Stern Jenő cégek vállalták a régi árak és a szerződéses kötelezettségek keretein belül ötvenhárom vagon leszállítását.

Mintagazdaságok Jugoszláviában. Belgrádból jelentik. A szerb kormány rendeletet bocsátott ki, amelynek értelmében mindazok a községek, amelyek művelhető területen vannak, földjükből egy bizonyos területet kötelesek átadni a községi mintagazdaság céljaira. A gazdaság vezetését az iskolaigazgatóknak kell ellátnia. A mintagazdaság elméleti és gyakorlati oktatást ad a község lakosságának az okszerű és intenzív mezőgazdaság módjairól, a magmenesítésről, az újabb rendszerű gépek használatáról, az állattenyésztésről és az állati termékek értékesítésének módjairól, a gyümölcsfák neveléséről és a méhészetéről.

Csehszlovákia terméskilátásai. Prágából jelentik. A csehszlovák földművelésügyi minisztérium közlése szerint a júniusi időjárás kedvezőtlen hatással volt a vetések állására. A júniusi hideg és nedvesség valamennyi növényzet fejlődését megakasztotta. A búzába beleütött a rozsda, a rozs pedig kihasadt. A június 15. és 16-iki fagy teljesen kiegazdította a burgonya, bab, zöldség és tengeri leveleket. A szénatermesztés elég jó, de a sok nedvesség megártott a minőségének. A cukorrépa között sok a gaz, úgyhogy kétszer, sőt háromszor is meg kellett kapálni. A gyümölcsstermes kilátásai jobbakká a gabonatermesztésnél. Kiadós volt a cseresznyetermesztés, de az árak a közvetítő kereskedelem erősen drágították. A szilvatermesztés ezzel szemben majdnem 90 százalékkal kipusztult, mert egy ártalmas gomba már a virágzás idején támadta meg a szilvafákat. Ennek is a nedvesség volt az oka, mely rendkívül kedvez a gomba fejlődésének. A körtetermesztés a közepesen alul maradt. Az alma-terméskilátásai rendkívül kedvezőek.

SPORT

A Haggibbor csapata vasárnap Nagyváradra rándul át, hol az Egyetértés kitűnő csapatával méri össze erejét. A két csapatnak ez lesz legelső találkozója, melyből érthetően mindkettő ambicionálja a győztesként való kikerülést. Tekintve, hogy ez évben sem a Nacnak, sem a Törekvésnek nem sikerült az egy év óta veretlen Haggibbort legyőzni, a Haggibbor minden igyekezetével azon lesz, hogy vertenségét a kitűnő Egyetértés ellen is megőrizze. A Haggibbor ezuttal új felállítással kísérletezik, mely a következő: Rosenfeld, Pollák, Lázárovits, Gombos, Mózes, Jakobi, Rosenberg, Bornstein, Fahn, Reményi, Nyul.

A Haggibbor egy kombinált csapata játszik vasárnap Hunyadon, hol a HIMÖK csapata lesz ellenfele: a csapat a következő felállításban játszik: Sugár, Feuermann, Makala, Baumzweig Dódi, Virág, Klein, Rimóczi, Ankraut, Farkas II., Baumzweig Buni, Fuchs. A játékosok ezután felkéretnek, hogy fél 12 órakor az állomáson pontosan jelenjenek meg.

A KKASE kiváló csapata vasárnap Temesvárt vendégszerepel, hol az ottani munkáscsapat kitűnő együttese lesz az ellenfele. A KKASE nagy eséllyel indul a küzdelemben.

Az országos bajnoki döntő mérkőzések a jövő héten veszik kezdetüket a következő párosításban. Kolozsvár: Victoria—Törekvés, Temesvár: Gloria-FCR—Kinzi, Marosvásárhely: MTK—Polonia (Csernovitz), Bukarest: Brasovia—Coltea (Bukarest).

A götebogi futballtornán London csapata került szembe Göteborg csapatával. A mérkőzés a közönség óriási lelkesedése mellett a svédek 2:1 arányú győzelmével végződött.

Galambblövőverseny. Augusztus 4-én délelőtt 10 órakor a kolozsvári sportpályán a Fauna szövetség, a Vadász egyesület és a Victoria Sport Club támogatásával galambblövőversenyt rendez.

Versenyszámok. Egyes, páros élő és agyagalamb számok, melyet a jelentkezők száma szerint a bizottság állít össze. Megnyitó verseny nevezési díja három galamra 50 lei. Más számra csak az nevezhet, aki a megnyitó versenyen részt vett. A nevezési díj a Banca Marmorosch, Blanc & Co. S. A. Cluj, Sucursala „Versenyszámokra” küldendő. Nevezési határidő 1923 július 30. A rendezőség kéri a nevezéseket lehetőleg vadászegyletek útján „Fauna” Cluj, calea Motilor 21 számra küldeni. Jegyek: Páholy 250, ülőhely I—III. sor 50, IV—IX. 30 lei. Állóhely 15 lei. A „Fauna” tagjai kedvezményben részesülnek. Jegyek július 15-től előre válthatók Hirschfeld Sándor üzletében Cluj, Str. Jorga (Jókai-utca).

Szerkesztői üzenetek

Erec Jisrael, 30. Válasz helyett leközlőjük a Kolozsvárról kiköltözött Aron Léb levelét, amit Haifából irt nekünk válaszul a hozzáintézett levelekre. A levelet így hangzik: „Kedves jó zsidó testvéreim és jóbarátaim, akik még a gálutban szenvedtek, nagyon sajnálom, hogy számtalan leveletekre és életbevágó kérdésközpontokra mindenkinek külön nem válaszolhatok s azok a jóbarátaim, akik tőlem bevándorlási engedélyt kértek, ne haragudjanak, hogy ezt nem tehetem, mert a politikai válság miatt a bevándorlást nagyon megnehezítették. De azok a családok, akik megelhetőségüket legalább hat hónapra biztosítani tudják, vagy olyan tőkével rendelkeznek, hogy másokat is tudnak foglalkozáshoz juttatni, ezek forduljanak a clujai Palesztina-hivatalhoz felvilágosításért. Biztosan tudom, hogy mindenkit a legmesszebbmenő utbaigazítással látja el s ígérem, hogy mindazoknak, akik hozzám fordulnak, tőlem telhetőleg mindent el fogok követni, mihielyt megadatik a lehetőség, hogy kérésüknek innen, a mi édes Hazánkából, Erec Jisraelel elegendet tegyek.”

Sch. Emánuel, Sibiu. Fájdalom, de reményben csalódnai kénytelen. Próbálja meg más uton szolgálni a zsidóság ügyét. Ez a verse sem úti meg az Uj Kelet mértékét, de már nem is aktuális.

K. Aron, Timisoara. Felvilágosításért forduljon a Tarbut főtájkárságához (Cluj, str. Filipescu 1.) Mi csak annyit tudunk, hogy minden szülő, aki gyermekét fel akarja vétetni a internátumba, megfelelő számú részjegyet kell vegyen, vagy elhelyezzen. A többi feltételt az adott címen tudhatja meg.

Ze, Gyulaféhér. Mint látja, ezt az írását már kisebb-nagyobb hibái ellenére is leközlöttük, részben buzdításul is. Igyekszünk több egyszerűséget és több pozitívumot belevinni írásaiba. Pipul külső emberektől nem használhatunk.

Sürgős, Hátszeg. 1. A méhészet még kezdő stádiumban van Palesztinában, de fejlődése napról-napra halad. 2. Asztalosságát legalább 10—12 fontot megkereshet havonta, szakmunkás többet is, mert szükség van ilyen erőkre az építkezéseknél. 3. A bajójegy harmadosztályon Jaffáig 1300, Konstancáig a vasut 300, a vizum 2000 lej. 4. Erre a kérdésre az Erdélyi Gazdasági Egylet (Cluj, Attila-utca 12.) tud felvilágosítást adni.

Füredő, Szilágyosmlyó. Biharfüreden nincs rituális vendéglő. Nagyváradról vonaton megy Bélyenyessig, ahonnan hatórás kocsit van odáig.

A. Ignác, Pui. A négy és félszázalékos utánvételi jutalék jár a vasuti főnököknek.

K. Ignác, Gyulaféhérvár. Levél ment.

R. Fanny, Margitta. A zár alá vett betét visszanyerésének csak egyetlen módja van. Küldje el egy megbízható csehszlovákiai ismerősének, vagy rokonának egy ajándékozási szerződés kíséretében a könyvet s az minden további nélkül felveheti az ön számára a pénzt. Most, amíg Románia és Csehszlovákia ebben a kérdésben megegyeznek, másképpen nem lehet a pénzt visszaszerezni.

NYILTTÉR

E rovatban közölték a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

Az „Ellenzék” című napilap 44. évf. 151. és 152. számában ellentünk megjelent ugyanazon szövegű és egy kartellben lévő kolozsvári biztosító társaság egyik tisztviselője által elhelyezett rosszindulatú és valótlanú hemzsegő, rágalmozó cikkekre vonatkozólag, ugyancsak az „Ellenzék” 44. évf. 154. számú példányában a következő helyreigazító nyilatkozatunkat közölte:

Vonatkozóval az „Ellenzék” című napilap 44. évf. 151. számában az „Ivria Biztosító Rt. furcsa üzletei” címen megjelent cikkekre kérjük, hogy alábbi helyreigazító nyilatkozatunkat az 1914. évi XIV. tc. 20. §-a alapján és annak megfelelően közölni sziveskedjék. Tény az, hogy az elemi ágazat díjbevétele 5,057.502-89 lejt tesz ki, azonban valótlanú az, hogy 1,372.724-— lejt összegű viszontbiztosított rész a fenti díjbevételekhez tartozna. Tudvalevő, hogy minden biztosított intézet, amely kedvező viszontbiztosítási szerződésekkel rendelkezik, az általa viszontbiztosított összegek többszörösét (mint indirekt viszontbiztosításokat) visszakapja. Tudvalevő továbbá, hogy az ily indirekt viszontbiztosítások oly megosztott kis kockázatokat képeznek, hogy azok további viszontbiztosítása nem szükséges. Mindentől eltekintve, az intézet könyveinek tanúsága szerint minden kockázat átlag 75—80 százalékkal van viszontbiztosítva. Valótlanú az is, hogy az üzleti költségek a díjbevételek 70 százalékat emésztették fel. Ugyanis az üzleti költségek, tisztifizetések összege 2,422.725-70 lejt tesznek ki, ezzel szemben a díj és kamatbevételek összege 7,722.862-26 lejt, ezek szerint az üzleti költség mindössze 28 százaléka. Valótlanú továbbá az, hogy az elemi díjtartalék a díjbevételeknek csak 20 százalékat teszi ki. A fentebb kifejtett direkt saját kockázatban megtartott biztosítások díjainak 40 százalékat díjtartalékolta az intézet. A viszontbiztosítások által leadott indirekt biztosítások díjtartalékát a viszontbiztosító önmaga kezeli. Valótlanú végül az, hogy az életágazat díjbevétele 948.170-— lejt, mert ilyen összeg az egész mérlegben nem szerepel. Az élet díjbevétele valóban 2,390.804-18 lejt tesz ki. Az életágazatban a saját kockázatában megtartott életbiztosítások díjtartaléka — a 60 angol társaság 4 százalékos mortalitási táblázat alapján számítva — 1,327.355-— lejt tesz ki. Fentiek után kétségtelen, hogy az Ivria biztosító Rt. mérlege törvény által megkívánt kellékeknek mindenben teljesen megfelel, sőt azon túlmenőleg dotálta az intézet tartalékait.

Egyidejűleg az „Ellenzék” szerkesztőség Igazgatóságunkhoz a következő levelet intézte:

„Kolozsvár, 1923 július 11-én. Az Ivria Biztosító Rt. Igazgatóságának. Az „Ellenzék” 151. számában megjelent „Ivria biztosító társaság furcsa üzletei” című cikkünket egy másik kolozsvári biztosító társaság megbízottja küldte be és így csak tévedésből kerülhetett a lapba. A cikkel semmi esetre sem akartuk az Ivriát támadni s a cikk megjelenése fölött sajnálkozásunkat fejezzük ki. Kiváló tiszteltetl: Redactia Ellenzék szerkesztősége. Grois s. k.”

Az „Ellenzék”-nek ezen nyilatkozatát a magunk részéről elfogadjuk és tudomásul vesszük, a cikk szerzője ellen pedig sajtó útján elkövetett rágalmozás miatt 5906/923. szám alatti a clujai ügyészségnél büntvádi feljelentést tettünk.

Oradea-Mare, 1923 július 12-én.
Ivria Biztosító Részvénytársaság,
Solti s. k. Dr. Kenéz s. k.

SZINHÁZ - MŰVÉSZET

Heti műsor
Szombat: Bob herceg. (Pintér Böske bucsufőlépésével. Premier helyárrakkal. Sorozatszám 473.)
Vasárnap délután 3 órakor: Bajadér. (Harmincad-szor. Kolbay Ildikóval, Somogyi Emmivel, Virággal, Ekecsel. Rendes helyárrakkal. Sorozatszám 475.)
Vasárnap este 8 órakor: Gül Baba. (Somogyi Emmi bucsufőlépésével. Premier helyárrakkal. Sorozatszám 476.)
Hétfő: Leányvásár. (Virág Lajos bucsufőlépésével. Premier helyárrakkal. Sorozatszám 477.)

Szombat, 1923. július 14
Comunitatea ev
131—1923.
In der auf Basis de
istr. Kultusgemeinde zu
len zu besetzen.
1. Die Stelle eines
mit Zeugnissen über se
Bildung, seine einwand
und seine bisherige Wir
laut Übereinkommen.
2. Die Stelle eines
mit seinem קבלת von
und mit Zeugnissen ab
keit zu belegen. — A
תקרה בעל תפקיד וקרה
kommen.
Offerte sind sofort
Alba-Iulia, am 9. I.

ABE FÜRDO

Ajánlható h
mok
Palace Hot
Dr. Lakat
Quisiana.
Lakatos H
Pension B
nero, Hot
Savoy, Ho
mia), Pens
Pension S
sion Quita

Fenzióárak 25 litrol
Felvilágosítást es pr
Banát

Hamburg

egvűt
United Ame
vez
Lazar
Timisoar
București
Csernovit

Lüster
Mosó ru
Tennisz

Neu
cé
Piata Un
1502

Colon

Cseosem
kekideális

Comunitatea evrească din Alba-Iulia

131-1923.

CONCURS

In der auf Basis des Schulchan-Aruch stehenden isr. Kultusgemeinde zu Alba-Iulia sind folgende Stellen zu besetzen.

1. Die Stelle eines Oberkantors. Sein Offert ist mit Zeugnissen über seine erstangige musikalische Bildung, seine einwandfreie religiöse Lebensführung und seine bisherige Wirksamkeit zu belegen. Gehalt laut Übereinkommen.

2. Die Stelle eines *שו"ת ודורק*. Sein Offert ist mit seinem *קבלות* von 3 anerkannten orth. Rabbinen und mit Zeugnissen über seine bisherige Wirksamkeit zu belegen. — Auch muss derselbe tüchtig in *עברית* und *קורא* sein. Gehalt laut Übereinkommen.

Offerte sind sofort einzusenden.

Alba-Iulia, am 9. Juli 1923.

Der Vorstand

ABBZIA FÜRDŐSAISON

Ajánlható hotelek, szanatóriumok és penziók:

Palace Hotel, Nemes Kurhaus, Dr. Lakatos Hotel, Pension Quisisana, Villa Jeanette, Dr. Lakatos Hotel Bristol, Hotel Pension Breiner, Hotel Quarnero, Hotel Speranze, Hotel Savoy, Hotel Regina (Stefania), Pension Augusta, Hotel Pension Schweitzerhof, Pension Quita, Kurhaus Dr. Mahler

Penzióárak 25 lírától 45 líráig. — Elsőrangú elű ksz. Felvilágosítást és prospektusokat ad Porrai Mihály, Banát-iroda, Temesvár

Hamburg-Amerika vonal

együttes szolgálat az

United American Lines Inc.-al

vezérigynöksége

Lazar H. Lazarovitz

Timişoara: strada Mercy 2.
Bucureşti: Calea Grivitei 183.
Csernovitz: Rathausstrasse 9.

Lüszter sacco és mellények

Mosó ruhák

Tennisz nadrágok

Neumann M.

cégnél Cluj,
Piata Unirei 14. Tel. 431.

"COLOR"

Festék- és anyagárkereskedés Cluj, Piata Mihai Viteazul No. 1. (volt Szóchenyi-tér)

Ajánlja az általánosan ismert utolérhetetlen minőségű Reichhold Flügger & Boecking-féle lakkjait és vegyitermékeit, Beck, Koller & Co.-féle feltűnőhatatlan ecseteit, valamint világhírű német festék-, lakk- és vegyészeti gyárak speciális termékeit a legversenyképesebb áron. Raktáron tartunk e szakmához tartozó mindennemű anyagokat, ugyancsak háztartási és építkezési cikkeket nagy választékban és elsőrangú minőségben. Mindenféle szakkérdésben szívesen szolgálunk felvilágosítással.

DOXA

ÓRA ELEGÁNS ÉS PONTOS

Pályázat

A timişoari Zsidó Liceum az 1923. — 24. tanévre több férfi és női tanerőt keres a középiskola összes tárgyait, azonkívül a hébernyelv és irodalom, történelem és vallás tanítására. Csak kellően szakképzett és gyakorlott tanerők, akik román állampolgársággal és román nyelvismeretekkel bírnak, forduljanak bővebb felvilágosításért, legfontosabb személyi adataik közlése mellett a timişoari Zsidó Liceum igazgatóságához, Lloyd palota. — 5850

Épületfelvevés, képherezés,

kávéházi, vendéglői, háztartási cikkek, demionok, táblatűvek, kámpaárak és porcellánedényekből legolcsóbb beszerzési forrás

Ausländer Rudolfnál

Cluj-Kolozsvár, Cal. R. Ferdinand (v. Ferenc J.-ut) 37. sz. alatt, az Uránia palota mellett. **Engros! Endetail!**

Ngomdák Dobozygyarak Könyvkötészetek figyelmébe!

Képviseljük:

Typograph G. m. b. H. Berlin: Universal „B” típusú szedőgépek és alkatrészek Frankenthal Schnellpressenfabrik, Frankenthal: kö és könyvnyomdagépek, körforgó (rotációs) gépek Heidelberg Schnellpressenfabrik, Heidelberg: automatikus kiszolgálású tégely gyorssajtó

Chr. Mansfeld, Leipzig: könyvkötészeti és cartonage gépek Klinghard-sche Schriftgisserei u. messinglinienfabrik, Leipzig: cím és kenyerírás, rézténiak.

Szállítunk raktárról:

a legkiválóbb minőségű festéket, hengermasszát, fűződrót és a nyomdaiparban használt összes anyagokat.

Technica R.-T. Tg.-Mureş

Sürgőnycim: Technica. — Telefon 3-36

HALÁ DE COLONIALĂ FÜSZERCSARNOK

CLUJ-KOLOZSVÁR, Str. Londrei (Hosszu-u.)

14-76

Telefon Interurban

Befőző pergamentpapír 1 kg. 115.—
Spárga 2/6 130.—
Junó-kékvíz fac. tzt. 85.—

TÖRÖK KÁVÉ
1 kg. 115.—

Angro árák!

RAHAT PRIMA
1 kg. 48.—

Coloniale Kereskedelmi R.-T.

Ajánlja: Fűszer, gyarmataru, export-import cikkeit! A Temesvári Műmalom Concernhez tartozó összes malmok lisztjeinek főlerakata

Marosvásárhely

Cseosemők, kisgyermekkedvelés ápolószere

Höfer-féle gyermek hintőpor

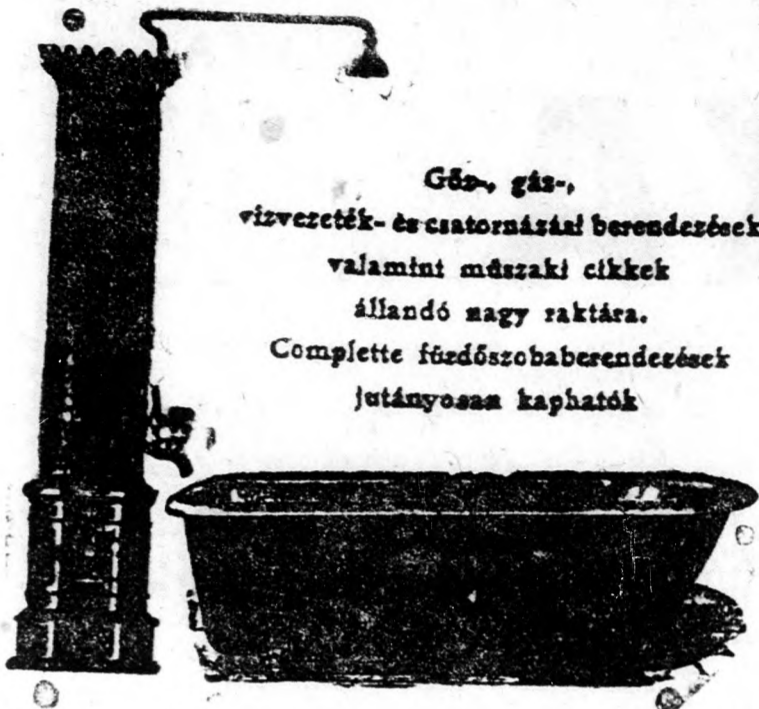
és Höfer-félegyermekcrém!

GOWAG

KÖZKERESETI TÁRSASÁG

**Goldstein,
Wald és Glasner Cluj**

Str. Vladimirescu
(v. Mikos Kelemen-utca) 17. szám alatt
Telefon 519

Gás, gáz-,
vízvezeték- és csatornázásai berendezések
valamint műszaki cikkek
állandó nagy raktára.
Complete fűdősobaberendezések
juttányosan kaphatók

Táblaüveg, demyonok

korcsmai és mindennemű
üvegáruk nagyraktára

Péter és Schwarcz

Cluj, P. M. Viteazul (Széchenyi-tér) 34

1518

Legelőnyösebb beszerzési forrás

Ággyag és Vegyipari Rt. Szatmár

Gyárt: bőrenyvet, csontenyvet, csontszirt,
mútrágyát, szappant, kocsikenőcsőt, gép-
szirt, téglát stb. Vesz: csontot, szárak
és vizes húsleves, nyers és olvasztott
faggyut

Emil Blaga autorktára
Cluj

Kivánatra árjegyzékkel
szolgálat

**Tömör-
gumik teher-
autókra min-
den mérethen
kaphatók**

Mégis csak legjobb
a késnélküli borotváló
por, amely az ország
legrégebb
gyártmánya

„RASOL IDEAL“

Kapható 1-es, 2-es és 3-as minőségben (utóbbi a
legerősebb) 1/4, 1/2 kg. szép kivitelű csomagolásban.
5 kg. vétel franco-franco lei 130.—, kisebb men-
nyiségben lei 30.— kg-kint. Óvakodjunk az ártal-
mas utánzatoktól. Csak az „Ideal“ felirásu valódi

Reszling József fodrász

Cluj, Calea R. Ferd. 30. (a nagy vashid mellett).

Az áruk
vételkötelezettség
nélkül megte-
kinthetők

PARISIEN ÁRUHÁZ

Julius havi árjegyzéke:

Rövidáru osztály:

1 matring fehér D. M. C.	5.—
1 karika kutyafejű cérna 400 jard.	11.—
1 gombolyag Perle	8.—
1 gombolyag iskola kötőpamut.	7.—
1 matring Aida	28.—
1 gombolyag horgolócérna	11.—
1 pár női harisnya	28.—
1 pár női harisnya divatszínben.	45.—
1 darab női ing	79.—
1 pár gyermekharisnya	12.—
1 darab divatöv	23.—
1 darab himzett zsebkendő	17.—
1 darab női alsósoknya	135.—
1 darab gyermekkötény	65.—
1 darab gyermek grenadinruha.	110.—

Férfidivat osztály:

Férfi divating 2 gallérral I. minőségű	248.—
Férfi fehéring	195.—
Férfi apacing	248.—
Férfi alsónadrág, hosszú	110.—
Férfi zsebkendő	12.—
Férfi lágygallér	16.—
Férfi zokni	17.50
Férfi szalmakalap	190.—
Férfi posztókalap	204.—
Férfi nadrágtartó	28.—
Férfi fürdődress	90.—
Férfi fürdőnadrág	35.—
Férfi floring és nadrág	164.—
Férfi nyakkendő	12.—

Komot tenniszcipők, szandálok a leg-
olcsóbb árban kaphatók.

Üveg és porcellánosztály:

Vizespohár	3.50
„Dux“ patent befőttesüvegek telje- sen felszerelve	20.—
Ugorkástüveg, literenkint	3.—
Befőttesüveg, literenkint	2.—
Csésze aljjal, jóminőségű	25.—
Duplaerős tányér	20.—
Duplaerős desszert	15.—
6 személyes ebédkészlet	1357.—
6 személyes kávékészlet	480.—
6 személyes fekete kávékészlet	168.—
Mozsdókészletek, gyorsfőzők, vasalók stb. a legolcsóbb árban kaphatók.	

Gyermekjáték osztály:

Gyermekjátékok, gyerekkocsik feltűnő olcsó ár-
ban. Ugyiszintén bórondók és utazókosarak.

Mindenki saját érdekében bevásárlás
előtt tekintse meg áruházunk árait!!

Az áruk
vételkötelezettség
nélkül megte-
kinthetők

GARDI és TÁRSA

tényképészeti műtermek
Cluj-Kolozsvár, str. Saguna
(v. Bartha Miklós-utca) 13

Portrék,
gyermekfestmények,
nagyítások

Telefon
2-14

Telefon
8-84

VADÁSZ & COMP.

vízvezeték-, csatornázás- és villamosvilági-
tás berendezési vállalat. Üzlet: Str.
Universitáti (v. Egyetem-u.) 2
Műhely: Str. Baba Novac
(v. Bethlen-utca)
11. szám alatt

Villamos vasalók, fűzőedények, csillárok,
Tungfram-féle izzólámpák, mindennemű
szerelési anyagok állandó nagy raktára.

Megnyilt DR. BLUMENFELDNE
ÉS DEESY GIZELLA

női- és gyermek- szalonja

Str. Reg. Maria 42.

KÉSZ MODELLEK ÉS MÉRTÉKUTÁNI
RENDELÉSEK JUTTANYOS ÁRON!!

Irodaberendezések

Kopenetz gépzemű asztalosműhely-
ben olcsón szereshetők be

Cluj, Honvéd-utca 92

Engros

Karlsbadi
porcellán
edények,
tábla-üveg.

Endetail

Mindenféle
poharak,
demyonok,
palackok,

lámpaárak bármily mennyiségben legelőnyösebben

AUSLÄNDER LAJOSNÁL

CLUJ,
Piata M. Viteazul (Széchenyi-tér) 39, Telefon 954.

ארטה כשר ארטה כשר

Szalámi

és mindennemű felvágottak a legolcsóbb
napi árban állandóan frissen kaphatók:

Lebovics szalámiggár

Cluj, Str. G. Baritin (Malom-u.) 8. sz.
Árjegyzék és ארטה כשר kivánatra ingyen

BUTORÜVEGE

Lloyd 1479
HUNWALD, üve-
CLUJ-KOLOZSVÁR, Str.
Hib

Crème D

kipróbál
majfolt,
Néhány
eredmény

I nagy
Kapható

Fekete

Tg.-M

MAROSV

legelőkelő
bevár

LANCZE

FÜSZER
ÁRU. SE
CZET.
ban 511.

Lang & C

használt zsákok vé-
zés: Tg.-Mureş-Ma

DEUTSCH

nagy

Tárgu-Mureş,
(Főter 52.

Telefon 494

gyarap

ha levélbe
o o adja f

Meg nem fele

Nagy

rövid, kötött, no
Cluj, Pia

BUTORŰVEGEKET, TÜKRÖKET
 Lloyd 1479
 Barok, csillag és virágcsiszolással, valamint adotti rajzok után művészi kivitelben készíti HUNWALD, üvegcsiszoló és tükörgyára Str. Viabuta (volt Bolyai-utca) No. 3. Hibás tükröket újra fencsoroz

Crème D'argent

kipróbált ártalmatlan szer szeplő, májfolt, mindennemű bőrkétség ellen. Néhány napi használat után teljes eredményt ér el.

1 nagy tégely ára 20 lei
Kapható kizárólag a

Fekete droguerijában
Tg.-Mureş-M.-vásárhely

MAROSVÁSÁRHELY

legelőkelőbb és legolcsóbb bevárlási forrásai

LANCZET M. FIAI

FÜSZER, VAS, RÖVID-ÁRU. Sürgőnycim: LANCZET. Telefon interurban 511. Tg.-Mures. 1445

Lang & Comp. termény, liszt, gabona, új és használt zsákok vétele és eladása. Zsakkölcsönzés: Tg.-Mureş-Marosvásárhely. Telefon 289.

DEUTSCH & BRAUN

textiláru nagykereskedés

Targu-Mureş, Piaţa Reg. Ferdinand (Fóter 52. Telefon 273

Telefon 494 **15%** Telefon 494

gyarapodik vagyona, ha levélben vagy személyesen o o adja fel rendelmenyét. o o

Meg nem felelő árut visszaveszünk. 1291

Nagy Áruház

rövid, kötött, norinbergi és papirkereskedés Ciuj, Piaţa Mihaii Viteazul

Erdélynek legdusabban felszerelt rövid-, nürnbergi-, diszmü- és játékaru nagykereskedése

NUSSBAUM TESTVÉREK
 TARGU-MUREŞ—MAROSVÁSÁRHELY
 Telefon interurban 200
 Eladás csak viszonteladóknak!

Kabbalisták és csodatevők (történetek) Ara füzve 24 lei

KEPES ELEK orvosi kötszerész Oradea-Mare

Női és férfi óvszerek nagy raktára
SAS-PASSAGE — SAJÁT KÉSZÍTÉSŰ SÉRVKÖTŐK, HASKÖTŐK, MŰLÁBAK

Szaküzlet az erdőipar számára!

Szállit gyári áron
Eredeti Remscheidi gyártmányu tégely acélgatter, kör- és hasasfűrész, eredeti Rotschild-féle talpfakapcsoló, Cserebogár és Tiroli fűrész-élesítő korongot. Stb. Stb.

JAKOB POLJANSEK
cégg y á r t m á n y a
Plankáts,

krajnai fejszék, capinok stb

romániai főelárusítója

Szállit gyári áron
Mannesmann-féle mozdony- és kazán forresőveket, vörös- és sárga rézesövet, lemezt, mindenféle anyacsavart, sin-csavart, sinszeget, tömitéseket, féme- ket, csapágyfémeket.

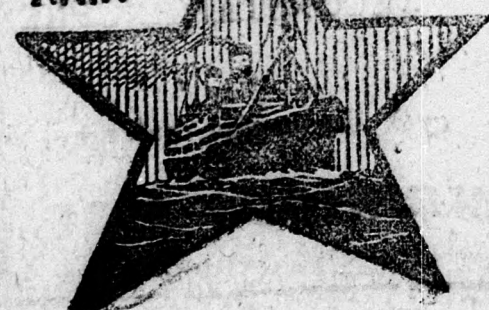
Eugen Grossmann Jenő, Oradea-Mare Baross-utca 10. sz. alatt

vas-, fém- és műszaki kereskedő

Vesz mindenféle óeska fémhulladékot, fémsalakat (gekráze). Közvetit és gyorsan leszállit külföldi (németországi, ausztriai és csehszlovákiai) gyári összeköttetései révén mindenféle üzem- és szerszámgépet, géprészeket, vasutfelszerelési cikket stb.,ugyszintén használt gépeket és kazánokat

CHARGEURS REUNIS

ARGENTINIA BRAZILIA

Legnagyobb francia

Délamerikai vonal

Vezérképviselőt Nagyrománia részére
ADOLF SALOMON FIA

Bucuresti, Str. Paris 14

Hajóra szállás:

Hamburg, Havre és Bordeaux-ban

Kitünő kiszolgálás, nagy kényelem, elsőrangú ellátás, gyors utazás, külön kajutok. 1542

Portrék, gyermekfelvételek, nagytársok

Telefon 8-84

COMP.

világosvilági-üzlet: Str. Tem-n. 2 Novac

tek, csillárok, mindennemű nagy raktára.

ENFELDNE Y GIZELLA

rmek-

RTÉKUTÁNI OS ÁRON!!

ezések

sztaiosmühelyé- szereshetők be

rtca 92

Endetail

Mindenféle poharak, demyonok, palackok,

egelőnyösebben

OSNÁL

9. Telefon 954.

mi

mi

legolcsóbb kaphatók:

mi

mi

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések egyszeri közlési díja szavanként 2 lel. Vastagabb betűvel szedett szavak 3 lel. Legkisebb apróhirdetés díja — 10 szög — 20 lel. Jelíges hirdetésekre semminemű felvilágosítást nem adunk. A beérkező ajánlatok helyi hirdetésekkel a kiadóhivatalban vehetők át, vidékiek a kívánt címre továbbíthatnak. Erre a célra a hirdetési díjon kívül 2 lel 60 bani bélyegkötség fizetendő.

Kisebb Wertheim-szekrényt keresünk megvételre

☆

Cim a kiadóban

Fűrésztelep azonnali belépésre olyan férfi vagy női tanerőt keres, ki elemi és gimnázium alsó osztályaira magántanulókat oktat és azokat évvégi vizsgára előkészíteni vállalkozik. Zeneértők előnyben részesülnek. Ajánlatok fizetési igények megjelölésével „Fűrészgyár postafiókjá Calata-Mare“ címre címzendők. 5868

Kereskedelmi és ipari nyomtatványokat: körleveleket cégkártyát levélpapírost számlát

legelőcsőbb árban feltűnően elegáns kivitelben készíti a Kadima Nyomda Rt.

Üzemi konyha önálló vezetésére azonnali belépésre olyan zsidó nőt keresünk, ki saját magánál vagy jobb uri háznál ilyen minőségben már működött. Ajánlatok fizetési igények megjelölésével „Fűrésztelep postafiókjá, Calata-Mare“ címre címzendők. 5868

Nagy Matild iparművész nő vállalkozó tőrautónyok, tőrafüggönyök, diványpárnák estélyi ruhák és estélyi cipőknek egyesületi zászlóknak, retyikülőknek arannyal v. selyemmel való műhímzését és tervezését Str. Tunarilor (Zápolya-u.) 17/a alatt. 5879

Ügyes kifizetőt felvesz az Uj Kelet kiadóhivatala

Fiatal, kereskedelmi iskolai végzettséggel rendelkező tisztviselő, teljes német és magyar, lehetőleg román nyelvismerettel, nagyobb erdélyi textilvállalathoz azonnali belépésre kerestetik. — Részletes ajánlatok fénycéppel, az eddigi működés és fizetési igény megjelölésével „Textilvállalat“ jellege alatt ezen lap kiadóhivatalába intézendők. 5873

Megvételre keresek használt gyermekágyat. Cim a kiadóban 5874

Gyógynövényeket kőrishogarat és anyarozsot vásárol a „HERBA“ vállalat, Cluj, Strada N. Iorga 2. 1562

Viesel Lázár marosvásárhelyi lakos Kolozsvár és Székelykocsárd között két pár tefilint és egy tuleszt elvesztett. — Becsületes megtaláló kéretik, hogy adja le Rosenzweig Antal Cluj, Széchenyi-tér 37. sz. alá. 5876

„Remington“ írógép használható állapotban 6000 lejért eladó. Alku nincs. Érdeklődni lehet a kiadóhivatalban.

Kezdő irodai gyakoronokot vagy gyakoronoknót keresünk Keren Kajemeth le Israel (Zsidó Nemzeti Alap) Erdélyrészi Irodája Cluj, Cal. Reg. Ferd. 48. 5880

Diófa ebédlőszekrény, masszív teljesen jókarban eladó. Str. Maniu 40. földszint 1. alatt. 5878

Szeszgyárvezetői állást keres ki tengeriből és burgonyából a legmagasabb eredményt ér el. Gépkészlet vizsgával rendelkezik. Cim: Erdélyi B. Jenő szeszgyárvezető, Timisoara Str. Soarelui 1. 5881

Telefon 81. Ládagyár Fióküzlet: Egresz Mindennemű ládákat és fadóboxokat összeszegezett és szétzedett részekben megrendelésre azonnal készít és szállít a legelőcsőbb napi áron 1381 **Sajovics és Lebovits** faterkedés és ládagyar Cluj, Strada Cernaui (volt Kajántói-ut) 1 szám

Sürgöncím: BORDISZMŰGYÁR TELEFON: 6. INTERURBAN. 6.

BÓRÁRUIPARI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
SATMÁR
NAGYROMÁNIA ELSŐ ÉS LEGNAGYOBB BORDISZMŰ BŐRÖND ÉS TÁSKA ÁRU-GYÁRA

ROTTMANN KAROLY ÉS TÁRSAI R.-T.
TIMIȘOARA—TEMESVÁR KIRALYI UDVARI SZÁLLITÓK
GYÜMÖLCSPÁLINKA TERMELÉS, BORNAGYKERESKEDÉS, SZESZSZABADRAKTÁR SZESZDENATURÁLÓTELEP. 1864
RUM ÉS LIKÓRGYÁR COGNAC FŐZDE

Mindenki legszívesebben **TURUL CIPŐT** visel, meri az elegáns, tartós és jutányos

Ha eredményt akar elérni, hirdessen az „UJ KELET“-ben!

BYRON STEAMSHIP COMPANY LTD. LONDON

M. Embiricos & Co.
BUCUREȘTI, STRADA PARIS No. 1.
Constanța direct New-York

A legnagyobb tengerentúli luxusgőzösökkel, amelyek Constanța kikötőből indulnak Konstantinápoly, Pireu és Palermo érintésével direct New-Yorkba.

Értesítés:
A „KING ALEXANDER“ luxusgőzös indul 1923 augusztus 4-én
A „CONSTANTINOPLE“ luxusgőzös indul 1923 szeptember 4-én

Értesítés:
Átszállás, vesztegzár nélkül. Az utazás tartama 16 nap. Az utazás vonalainkon a legelőnyösebb, 50%-kal olcsóbb és lejjben fizetendő.

Kajütők, jegyek fenntartása, valamint bármely információ végett forduljon központi irodánkhoz.

M. EMBIRICOS & CO., București, Strada Paris No. 1.

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
Cluj, Kolozsvár, St. E. L. Pop (Brassai-utca)
Telefon: Szerkesztőség és kiadóhivatal — Zs. N. Sz. —
A kéziratok kizárólag szerkesztőségnek zsendők. Kéziratokat adunk vissza

Cluj-Kolozsvár —
Sulyos p...
A nemzeti párt ország a mo

(Kolozsvár, július 14.)
Impozáns külső k...
tegnag Nagyszebe...
pök halálának ö...
zett emlékünnepe...
lül háromezer ver...
össztlakosságának...
népének részvele...
nepegek lefolyás...
Az ünnepség...
tikai incidens zav...
incidens a kormá...
rendezőség és a n...
zérei között robba...
ugyanis azt kíván...
miniszterelnök me...
a nemzeti párt sz...
szót. Az ünnepség...
landó eleget tenni...
nak és arra az áll...
az ünnepség al...
beszéd

A rendezőség mag...
tetszést szült nem...
zött. A párt tagja...
kormány megakad...
elnökének megfele...
a nemzeti párt...
los
A határozat eredi...
sem a hivatalos fé...
tott emlékünnepe...
Politikai kör...
tájják azt az esem...
feltűnt, hogy a n...
hivatalos felvonul...
Maniu Gyulát

Maniu az...
páholyból nézte...
tikusoknak vélem...
elégítelt kívánt s...
a kormány részér...
Delután nég...
„Unicum“ nagy...
ünnepséget rendez...
mintegy hétszáz t...
bizottság összes ta...
ség első szónoka...
párt nevében hód...
Majd Goldis er...
ben a párt...
nemzeti párt Sag...
fogja továbbra is...
Az ünnepség...
részvele mellett...
rendeztek. A bar...
hatást tett, hogy...
ve zérei tüntetleg

Francia Bukares
ratórium helyezés
Párisi távira...
ma fogadta Brati...
aki ismertette elő...
Oromolunak...
mányzójának a fi...
tárgyalási még...
francia hitelezők...
gok moratóriumá...
torvény hatályon...
gyalás jelenleg a